

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 16/2015

vyšlo 11. 9. 2015

cena 15 Kč

Téma vydání:
Tavit, či netavit?

Město přivítalo nově narozené občánky

ročník XVII.

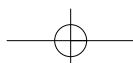
Originální výstava Oskara Přindiše bude k vidění do 27. září

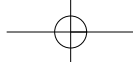

Těžkoděnci zasahovali při dramatickém utkání Rýmařov – Baník (4:3)

Jubilejní ročník Rýmařovské padesátky poznamenala tragická událost

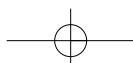
Vítání dětí - neděle 6. září 2015

Zleva Sára a Laura Vykoukalovy, Eliška Prášilová, Denis Luzar, Marcus Egida, Matyáš Marčíš a Ema Vrbická

Zleva Bohumil Kula, Vítězslav Šopík, Natálie Bravencová, Vojtěch Tlach, Iveta Štefelová, Izabela Chovancová

Pár slov... o ženských za volantech

O automobilismu a svém vztahu k řízení vozidel jsem už kdysi psala. Dovolím si pod tlakem čerstvých prázdninových zážitků k tématu vrátit, ale začnu jinde.

Ve čtvrtek na Otakara se v Rýmařově hrál fotbalový zápas mezi Jiskrou a Baníkem. Víím to přesně, protože jsme na ten den přeparkovali auto mimo trasu případných hůlígánů. Aby si náhodou některý z nich nechtěl na vozítku vybit spravedlivý hněv (v případě prohry), nespoutanou radost (v případě vítězství) nebo si prostě jenom ulevit. Pro vandala či hůlígána má totiž cizí, anonymní vůz docela jiný význam než pro svého majitele. Není mu dopraveným prostředkem, hodnotnou, krásnou a užitečnou věcí, ale plátnem pro promítnutí emocí, jako je hněv a frustrace, prostředkem k vyjádření postojů, především naprostého pohrdání cizím majetkem, a k demonstraci vlastní „síly“. Ne náhodou padají auta za obět pouličním bojůvkám jako první. Jsou na ráně a vlastně docela křehká. A navíc symbolizují – v očích hůlígána zejména sociální nespravedlnost, kterou je třeba potírat, železnou tyčí a zápalnou lahví nejlépe.

Fotbalový mač mi ale utkvěl i z jiného důvodu. V pozvánce se objevila jistá zajímavost: vstupné bylo určeno nejen věkově (děti, studenti a starci obvykle platí méně, neb jsou výdělečně nečinní, vojáci mají po zrušení povinné služby smůlu), ale takřkajíc genderově. Snížené vstupné se totiž vztahovalo i na ženy. Takovou pozitivní diskriminaci jen tak nevidíte. Pořadatelé zřejmě usoudili, že fotbal je ryze mužská zábava a přilákat na něj pár ženských stojí oběti.

Za mužskou doménu se ostatně dlouho pokládal i automobilismus. Ještě moji babičku děda odmítal pustit za volant, neb se mu zdála málo sebejistá, a co kdyby drahocenný trabant opřela o strom. V další generaci už sebejistota vzrůstala, maminka byla zkušenou řidičkou a dokázala si poradit i při nasazování sněhových řetězů. No a dnes? Na první pohled jsme si za volantem pohlavně rovni. Řidičů i řidiček je skoro stejně. To ale neznamená, že se stejně chovají.

Rovnoprávnost je tu jen zdánlivá a jako všude jinde i na silnici vládou předsudky. Jakmile se někde vyskytne automobil váhavého jízdního stylu, např. couvající na mnoho pokusů či stojící déle v křižovatce, hned se mužný řidič plácne do čela a zvolá: „Ženská za volantem!“ A má pravdu. Můžu to potvrdit. My řidičky prostě váháme. Máme totiž fyziologicky jiný mozek, horší odhad vzdálenosti, slabší orientaci a vůbec prostorové vidění, ale hlavně máme v těle méně testosteronu, a tím i přirozené agresivity a dravosti. Takže stát v křižovatce o něco déle, dokud nemáme jistotu, že vjet do ní je bezpečné, nám nevádí.

„Ženská za volantem!“ se ale pozná i jindy, třeba při parkování. Kupříkladu moje kamarádka u obchodů zásadně parkuje na nejdlejších místech parkoviště. Ví, že se tam nikdo nehrne, a ona tak bude mít dost místa. Po zkušenosti s odřeným sousedním vozem se radši s nákupem trochu projde. Mám stejnou zkušenost. Pán v zaparkovaném autě, jež jsem dřela ve snaze vetknout se vedle něj, na mě nejdřív zběsile mával z auta a pak jen spráskl dlaně a zvolal onu lapidární větu. Odřenina to nebyla velká, spíš jen škrábnutí, ale vzhledem k naleštěnosti vozu byla jeho roztrpčenost pochopitelná. Vypadal, že ho ta oděrka v laku upřímně bolí.

I v tomhle jsme jiní. Žena automobil vnímá jako věc, pomocníka pro převoz (těžkých nákupů, kufrů, dětí), pro muže je auto výrazem osobnosti, fetišem, symbolem mužství, jímž si zvyšuje sebevědomí. Proto mají chlapi rádi silná, rychlá nebo hodně velká auta, jezdí svižně a riskantně. Ženskou spíš zajímá spotřeba, velikost kufru a to, jestli se s autem bude dobře parkovat.

Několik zábavných situací na silnicích, v nichž se naplno projeví genderové odlišnosti, se mi naskytl i o letošních prázdninách. Během dovolené je člověk, tedy i žena, za volantem jaksi častěji. Jezdí se po výletech, po návštěvách. Při průjezdu Odrami se nám, dvěma ženským za volantem, podařilo dokonale zablokovat křižovatku. Zkrátka jsme v ní stály o něco déle, a brzy kolem nás nervózně podupávali testosteronoví řidiči, práskali rukama, modlili se, pláčali si pleše a snažili se nás co nejvýstižněji pojmenovat, ale žádný se na nic víc nezmohl. Vtom se ke křižovatce přiblížila z hlavní ulice řidička. Odhadla situaci, zastavila a pustila naše blokující vozy před sebe. Špunt byl vytažen a krev mohla tepnami opět volně proudit. V tu chvíli se mi chtělo víc než poděkovat, chtělo se mi vykřiknout: „Ejhle, ženská za volantem!“ ZN

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Byterm vyhlašuje výběrové řízení

na ekonoma/ekonomku str. 5

Téma vydání

Tavit, či netavit? str. 6

Vyjádření k petici za zákaz provozu tavriny

hliníkového odpadu str. 7

Výroba hliníkového granulátu trápí také obyvatele

Malé Štáhle str. 8

Školství

Prvňáků je letos zase víc, příští rok se čeká pokles str. 9

Střední školy mají nový kabát – a méně studentů str. 10

Informace ze školní jídelny na ulici 1. máje 30 str. 11

V jídelně bude opět vařit kuchařský mistr str. 12

Z kapsáře tety Květy

Každý jen tu svou má za jedinou str. 12

Infoservis SVČ

Nabídka zájmových kroužků str. 14

Městské muzeum a Galerie Octopus

Průniky, tlaky a nálady Oskara Přindiše str. 17

Připomínáme si

Zdeňka Stejskalová: Kněžpolské vzpomínky (1. část) str. 20

Organizace a spolky

Představení o hraběnce Báthoryové předčilo očekávání str. 22

Z okolních obcí

Rozloučení s prázdninami v Dětrichově nad Bystřicí str. 23

Školní start ve Staré Vsi str. 23

V Tvrdkově opravili kanalizaci str. 23

V Dolní Moravici zahájili školní rok netradičně str. 24

Franz Brixel: Horská kronika

O třech dotěrných přátelích str. 25

Naše listárna

Rozloučení s Františkem Karáskem str. 26

Poděkování za letní tábory str. 27

Užitečná informace

Nové brožury pro spotřebitele k dostání na městském

úřadě str. 27

Pozor na falešné kameníky! str. 27

Sport

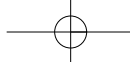
Dramatické utkání přineslo Jiskře těsné vítězství

nad Baníkem str. 29

Čchi-kung pro zdraví – 3. část str. 31

Foto na titulní straně:

Prvňáků je letos zase víc, příští rok se čeká pokles

Aktuálně z města

MĚSTO RÝMAŘOV
náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov

Tajemník Městského úřadu Rýmařov
vzdává

o z n á m e n í o v y h l á š e n í v ý b ě r o v é h o ř í z e n í
v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
na pozici
sociálního pracovníka úseku sociálně-právní ochrany dětí
odboru sociálních věcí

Místo výkonu práce: Městský úřad Rýmařov
Předpokládaný nástup: říjen 2015
Pracovní poměr: na dobu neurčitou
Pracovní úvazek: 1,0
Platové podmínky: 10. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů
Požadavky: splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Jiné požadavky:

- vzdělání minimálně vyšší odborné v souladu s § 110 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociálně-právní činnost, charitní a sociální činnost nebo vysokoškolské získané studiem v bakalářském nebo magisterském studijním programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči nebo speciální pedagogiku,
- znalost příslušných zákonných norem (rámcová znalost zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, rámcová znalost zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, velmi dobrá znalost zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, znalost zákona č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů),
- zkušenosti v práci s lidmi, schopnost empatie a jednání s lidmi v krizových situacích,
- praxe v sociální oblasti výhodou,
- vysoké pracovní nasazení,
- samostatnost s vysokou mírou loajality vůči zaměstnavateli,
- velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC a internetu,
- řidičský průkaz skupiny B výhodou

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

Zajištění výkonu přenesené působnosti svěřené obecním úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností na úseku sociálně-právní ochrany dětí podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, např.:

- vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny, zpracování individuálního plánu ochrany dítěte,
- výkon funkce kolizního opatrovníka,
- realizace opatření na ochranu dětí,
- zajišťování poradenské činnosti ve stanoveném rozsahu,
- sledování ústavní a ochranné výchovy,
- plnění stanovených úkolů v rámci péče o děti vyžadující zvýšenou pozornost,
- vedení evidence a spisové dokumentace klientů, záznamů o návštěvách v rodině a o šetřeních

Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče,
- datum a místo narození uchazeče,
- státní příslušnost uchazeče,
- místo trvalého pobytu uchazeče,
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního občana,
- datum a podpis uchazeče

K přihlášce přiložte:

- životopis s údaji o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se požadavků tohoto výběrového řízení,
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením,
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání

V přihlášce dále uveďte:

- kontaktní údaje – telefonní číslo nebo e-mailovou adresu

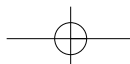
Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

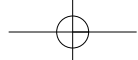
- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději 07.10.2015

Lhůta pro podání přihlášky: 07.10.2015

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové řízení kdykoliv v jeho průběhu nebo místo neobsadit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. vedoucí odboru sociálních věcí Bc. Iveta Podzemná, tel.: 554 254 222.
Ing. Jiří Furik v. r., tajemník MěÚ Rýmařov

Byterm Rýmařov, p. o., správce majetku města Rýmařova, vyhlašuje výběrové řízení na místo: ekonom/ekonomky

Místo výkonu práce: Byterm Rýmařov, příspěvková organizace
Předpokládaný nástup: 1. listopadu 2015
Pracovní poměr: na dobu neurčitou
Pracovní úvazek: 1,0
Platové zařazení: 8. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů + osobní příplatek

Požadavky:

- požadované vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou ekonomického směru s min. praxí 3 roky v podvojném účetnictví,
- velmi dobrá znalost účetních a daňových předpisů, orientace v účetních výkazech,
- velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC (znalost účetního softwaru Gordic výhodou),
- samostatnost, odpovědnost a preciznost, důslednost při dodržování zákonů,
- komunikační schopnosti, vysoké pracovní nasazení,
- odolnost vůči stresu

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- vedení účetnictví příspěvkové organizace, mzdové a daňové agendy

V případě zájmu zašlete svůj životopis a ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání nejpozději do 21.09.2015 na adresu: Byterm Rýmařov, p. o., Palackého 11, 795 01 Rýmařov.

Bližší informace podá ředitelka Bytermu Ing. Lenka Vavříčková, tel.: 554 703 431.

Ing. Lenka Vavříčková

Moravskoslezský kraj informuje

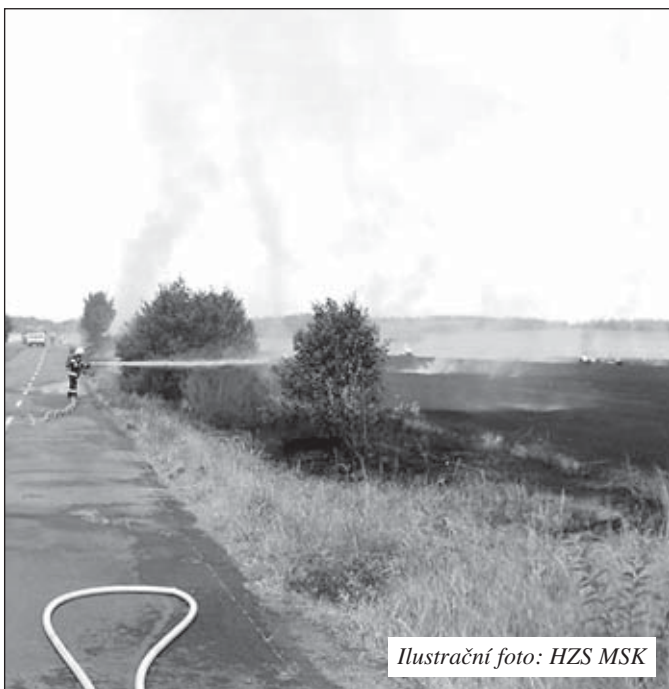
Požáry ze sucha už nehrozí, krajský úřad zrušil omezení

Moravskoslezský krajský úřad 4. září zrušil dobu zvýšeného nebezpečí vzniku požárů na území kraje, která byla vyhlášena 3. srpna.

Informace je zveřejněna na úřední desce Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a bude rozeslána jednotlivým obcím kraje.

Důvody k vyhlášení doby zvýšeného nebezpečí vzniku požárů, tedy přetrvávající suché, teplé počasí a extrémní nárůst požárů lesních, polních a travních porostů, pominuly. Pro občany i právnické osoby to znamená, že končí i omezení, která museli dodržovat, aby hrozícím požárům předešli, například zákaz rozdělování ohňů, spalování kletší a další, včetně zákazu jízdy parních lokomotiv.

PhDr. Miroslava Chlebounová, odbor kancelář hejtmana kraje

Ilustrační foto: HZS MSK

Akce hradu Sovince

Kmotra Smrt

12. a 13. září

Pohádkový víkend

aneb Loučíme se s prázdninami

Účinkují:

CAVALIERY MORAVI, vyhlášená šermířská skupina s dvacetiletou praxí, přijíždí na Sovinec poprvé, aby odehrála premiéru šermířské pohádkové komedie *Přijď, království*.

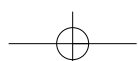
DIVADLO V BATOHU zve na premiéru moderní loutkové pohádky *O Nebojsovi*.

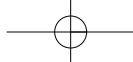
Dále zažijete:

- mimořádnou prohlídku lesnické školy s doprovodným programem v délce cca 35 minut,
- sokolnické ukázky přiletů dravých ptáků,
- šermířskou školu pro velké i malé s možností zašermovat si bezpečnými zbraněmi.

Ilustrační foto: archiv OS Špinavci

Téma vydání

Tavit, či netavit?

Tuto takřka hamletovskou otázku si pokládá řada rýmařovských domácností, které trápí nadměrný hluk a štiplavý zápach vycházející podle tvrzení občanů v nepravidelných cyklech z areálu závodu Hedva na Opavské ulici. Zahájila v něm totiž provoz firma AlFeCopper Trading, s. r. o., která by měla zpracovávat čistý hliníkový šrot, hliník jako odpad z výroby hliníku, hliníkový granulát a křemík. Zkušební provoz stanovený do konce září povolil stavební úřad Městského úřadu Rýmařov na základě povolení odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Pro mnoho občanů je provoz tavírny nežádoucí, a to nejen kvůli zmíněnému hluku a emisím vypouštěným do ovzduší, ale hlavně kvůli porušování podmínek provozního řádu. Na některé nedostatky upozornila nedávná kontrola stavebního úřadu a odboru životního prostředí městského úřadu. Pracovníci úřadu potvrdili, že firma AlFeCopper Trading, s. r. o., neměla v době kontroly (17. července) řádně zajištěn provoz filtrační jednotky. Ten byl podle informací z MěÚ Rýmařov uveden do chodu později týž den. Na základě dalších informací má firma AlFeCopper Trading, s. r. o., prozatím povolen jen denní zkušební provoz, přesto se z areálu podle očitých svědků v některé dny ještě po 22. hodině ozývaly ohlušující rány a hluboko po půlnoci dusil občany v širším okolí závodu štiplavý zápach, takže za tropických nocí nemožná být o větrání ani řeč.

Občanům došla trpělivost a obrátili se na kompetentní úředníky města i na odbor životního prostředí krajského úřadu. Petici za nepovolení tavírny hliníkového odpadu jen za pět dnů podepsalo tři sta sedmdesát osm obyvatel města.

„Provádíme pravidelné sledování hluku a zápachu, které zaznamenáváme. Záznamy jsou například z 11. srpna, kdy se mezi 9:00 a 12:00 objevil v lokalitě ulice Rudé armády silný zápach, 14. srpna od 23:00 opět štiplavý zápach, 15. srpna v 01:00 hluk a bouchání a 17. srpna v 8:30 opět silný štiplavý zápach, který se šířil směrem k hasičské zbrojnici. Každý občan bydlící poblíž tavírny zápach cítí. Je to individuální podle toho, jak vane vítr,“ vysvětlují autoři petice, manželé Vladimíra a Pavel Skoupilovi. *„Každý má právo odeslat stížnost se záznamy na Českou inspekci životního prostředí do Ostravy a její pracovníci se stížnostmi musí zabývat. Nechceme dýchat toxické látky, ale čistý vzduch. Naše město leží na hranici chráněné krajinné oblasti, tak proč si máme ničit přírodu a zdravít nějakou hutní provozovnou? V nočních hodinách je v Rýmařově občas cítit štiplavý zápach, který připomíná zápach plasty a gumy. Několik občanů již má zdravotní problémy. Vyzývám proto všechny občany našeho města, aby nebyli lhostejní a začali být k této záležitosti více všímaví. Za tím účelem vznikla petice, která vyslovuje neshlas s dalším provozem této tavírny hliníku a požaduje její okamžitou uzavření. Petice byla předána radě města, která se jí v současné době zabývá. Neříká nám jedno, kde žijeme, co dýcháme my a naše děti,“* dodávají Skoupilovi.

Ve čtvrtek 27. srpna v době od 20:30 byl z tavírny cítit tak silný zápach, že musela vyjet i profesionální jednotka Hasičského záchranného sboru Rýmařov. Její měřicí přístroje na monitoring znečištěného ovzduší ne-

Oblak exhalací stoupající z areálu Hedvy, kde sídlí firma AlFeCopper Trading, s. r. o.
Foto: Michal Elšík

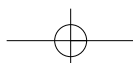
stačily, zápis z výjezdu byl přesto pořízen. O štiplavém zápachu, který trápil občany města asi tři čtvrtě hodiny, hovoří i několik dalších svědků.

Do opatření pro realizaci záměru provozu tavírny hliníku bylo požadováno, aby byl vstupní odpadní materiál dovážen v uzavřených kontejnerech, aby nebyl přijímán odpad typu pilin a třísek nezelezných kovů a aby při venkovní manipulaci se vstupním materiálem nedocházelo k jeho úniku do okolí. Provozovatel garantoval, že při třídění k žádným

únikům docházet nebude. Majitele firmy kontaktovala i naše redakce s žádostí o rozhovor, ten ovšem zástupci firmy odmítli poskytnout.

Negativní postoj k současnému zkušebnímu provozu tavírny hliníku má i podnikatel Jan Hořák, který bydlí nedaleko, v zástavbě rodinných domků poblíž kaple V Lipkách. *„Podle mých informací nedávná kontrola tavírny hliníku neprokázala žádné nedostatky, bodejť, když byla předem ohlášena. Mně do firmy chodí neohlášené kontroly. Pokud se objevil zápach nad městem, vzlítnul jsem za panem Smetanou a řekl mu, ať si uvědomí, co provádí po kontrolách měření. Sdílel mi, že vše dají do pořádku. Sotva jsem odešel, vzápětí se objevil další dým a zápach. Jednou o víkendu jsem byl v hospůdce ve Skalách, kde seděla skupinka lidí a bavila se o práci. Zasevěně hovořili o tavírně hliníku v Rýmařově. Zajímalo mě, zda je provoz řízen počítačem, a slovensky hovořící muž se jen zasmál a odvětil, kdeže počítačem, lopatou – šup to tam. Pec to hned nestráví a vybafne oblak nedýchatelného a štiplavého dýmu. Smáli se tomu a říkali, jaká je v Rýmařově krásná mlha, pak se ale ukázalo, že příčinou je jejich tavírna. Tahle firma nám znehodnotila zahrádku, takže něco na ní pěstovat už mě nebaví. Nevím, co tedy vypouštějí za sajrát. Za Hedvou jsem měl zaseto obilí, pokud mi tam najde laboratoř nějaká rezidua nebo jedovaté látky, vrátím všechny dotace a finance budu požadovat po majitelích tavírny,“* říká soukromý zemědělec Jan Hořák.

Zaměstnanci odboru životního prostředí Městského úřadu Rýmařov sdělili, že budou provádět i namátkové kontroly. V jednání je také pořízení speciální měřicí jednotky z některého dotačního programu.

Mnozí občané se do našeho městečka pod horami přistěhovali kvůli jesenické přírodě a čistému ovzduší. Ne náhodou se Rýmařovu říká jižní brána Jeseníků. Proč bychom tedy měli dýchat to, co bychom nikdy dobrovolně dýchat nechtěli? Jak podotkl Jan Hořák, proč budovat tavírny hliníku v každé vesnici, jak to dělají v Číně. V době, kdy vláda poskytuje „kotlíkové“ a jiné dotace na zlepšení čistoty ovzduší zejména v Moravskoslezském kraji, se v Rýmařově paradoxně děje pravý opak a prostředí jesenické přírody se znehodnocuje exhalacemi z malých hutí. Proč?

Důležité nejsou jen finanční zisky a pár pracovních míst vytvořených „za každou cenu“, ale to, v čem budou žít a co po nás zdědí budoucí generace. A přitažlivost regionu na hranici chráněné krajinné oblasti, byť s vysokou mírou nezaměstnanosti a nedostatkem některých služeb, dodává právě čisté a zdravé životní prostředí, nezátížené exhalacemi z průmyslových provozů. Měli bychom být vděční za to, v jakém prostředí žijeme, a tuto hodnotu se snažit udržet.

JiKo

Ilustrační foto z tavírny hliníku: www.afctrading.cz

Vyjádření k petici za zákaz provozu tavírny hliníkového odpadu společnosti AlFeCopper Trading, s. r. o.

Vyjádření za samosprávu města

Jmenovaná společnost provozuje v režimu zkušebního provozu tavírny hliníku. Provozovna je umístěna v budově bývalé kotelny v areálu společnosti Hedva Prima, a. s., na Opavské ulici v Rýmařově. Provoz tavírny přináší svému okolí znečištění ovzduší a hlukovou zátěž, která je předmětem velké kritiky obyvatel žijících v okolí tavírny. Nespokojenost obyvatel má podobu stížností na jednání našich úřadů, které o spuštění provozu spolurozhodovaly, dotazů do RH (odpovídala vedoucí stavebního úřadu), dále podobu anonymních dopisů a stížností. Celá záležitost vyvrcholila peticí obyvatel, kterou iniciovali výše uvedení manželé. Petice má 378 podpisů. Samospráva má zájem na existenci fungujících firem s diverzifikací výrobních oborů, ale ne za cenu znečištění ovzduší a zhoršení životních podmínek obyvatel města, pokud by společnosti nedodržovaly povolené limity znečištění.

Asi třikrát jsem se se zástupci společnosti AlFe sešel na jednání, na kterém jsme si vysvětlili situaci a svá stanoviska. Zástupci společnosti uvedli, že limity znečištění dodržují, že k problémům došlo při náhodném výpadku části technologie. Situaci řešili, doplnili technologii o další jistící komponenty – digestoře, které do budoucna vyřeší případné důsledky možných poruch. Možnost zvýšené hlukosti řešili organizačními opatřeními. Mají zájem provoz dlouhodobě držet

a mají zájem na bezproblémovém soužití s obyvateli města. Zároveň namítají, že zcela jistě budou existovat lidé v okolí, kteří budou neustále protestovat proti existenci společnosti a ztrpčovat tak jejich práci. Dohodli jsme se na tom, že budou občany města o problémech provozu a svých záměrech informovat v RH.

Členům městské rady jsem vysvětlil možnosti, které město jako samospráva může proti společnosti použít: iniciovat kontrolní aktivitu úřadů, které provoz povolovaly a dozorují dodržování platných limitů znečištění, zakoupit kontinuální měřicí zařízení na emise a to pak po domluvě se stěžovateli umístit do blízkosti jejich obydli, aby existovaly validní důkazy o tom, že znečištění skutečně existuje a překračuje povolené limity, iniciovat změnu územního plánu a nepovolit v této průmyslové zóně tento druh činnosti (nelze ale uplatnit zpětně). Pokud bude společnost povolené limity znečištění skutečně dodržovat, pak tím naše možnosti končí. Provoz může svoje okolí povolenou mírou hluku a znečištění ovzduší zatěžovat, jako to běžně dělají např. obalovny šterku, pražírny chmele, cukrovarny, tavicí pece a slévárny atd. Rada města přijala usnesení, ve kterém mi ukládá informovat autory petice a občany města a zakoupit přístroj na kontinuální měření škodlivin, který by případně dokladoval nadlimitní znečištění ovzduší z provozu tavírny. Ing. Petr Klouda, starosta

Vyjádření za Městský úřad Rýmařov – odbor stavební úřad

Odbor stavební úřad jako stavební úřad příslušný podle § 13 odst. 1 písm. c) zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), byl požádán o vydání stavebního povolení na rekonstrukci stávající budovy v průmyslovém areálu společnosti Hedva Prima, a. s., Moravská Třebová pod názvem „Tavírna hliníku“ společnosti AlFeCopper Trading, s. r. o., Dlouhá Loučka. Pro vydání povolení musely být splněny tyto zákonné povinnosti:

1) Soulad s územním plánem – územně plánovací dokumentací

Průmyslový areál je součástí větší plochy, která je v platném územním plánu určena jako „plocha výroby průmyslové“, pro kterou je stanoveno toto funkční využití a stavby přípustné: stavby pro průmyslovou výrobu, výrobní a technické služby, stavby pro skladování, stavby pro velkoobchod, diskontní prodejny, stavby pro obchod, služby, ubytování, stravování a administrativu, stavby sportovních zařízení, stavby garáží, autobazary, čerpací stanice pohonných hmot, sběrný surovin, sociální zařízení sloužící zaměstnancům, byty pro majitele, správce a zaměstnance, stavby sítí a zařízení technické infrastruktury, stavby vodních nádrží, stavby na vodních tocích, stavby komunikací funkční skupiny C a D, stavby parkovacích a manipulačních ploch, stavby účelových komunikací, zeleň.

Funkční využití a stavby nepřípustné: stavby zemědělské, stavby pro bydlení, stavby pro rodinnou rekreaci, stavby zahrádkářských chat,

stavby pro školství, zdravotnictví a sociální péči, stavby kulturní a církevní a ostatní stavby neuvedené jako přípustné.

Prostorové uspořádání: není stanoveno.

2) Posouzení vlivu stavby na životní prostředí

K danému záměru proběhlo zjišťovací řízení, tzv. EIA (vyvěšeno na úřední desce MěÚ Rýmařov od 23. prosince 2013 do 8. ledna 2014), dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, což je posuzování vlivu záměru (tavírny hliníku) na životní prostředí krajským úřadem. Poté byl vydán Závěr zjišťovacího řízení č. j. MSK 5361/2014, kde byly stanoveny pokyny pro následná správní řízení. Z okruhu veřejnosti se s připomínkami nikdo nepřihlásil.

3) Zajištění a vyhodnocení podkladů pro vydání stavebního povolení podle § 115 stavebního zákona

Pro stavební řízení byla předložena projektová dokumentace, která obsahovala vypořádání se s připomínkami z procesu EIA a dokladovou část, obsahující závazná stanoviska Krajské hygienické stanice MSK Bruntál, Hasičského záchranného sboru MSK Bruntál, vyjádření oblastního inspektorátu bezpečnosti práce, koordinované závazné stanovisko MěÚ Rýmařov, odboru životního prostředí, a především závazné stanovisko Krajského úřadu, odboru životního prostředí a zemědělství v Ostravě ke stavbě stacionárního zdroje dle zák. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. Všechna stanoviska byla kladná.

Dokladová část mimo další podklady obsahovala nájemní smlouvu se souhlasem k provedení stavby a provozu od vlastníka objektu. Stavební úřad stanovuje okruh účastníků stavebního řízení v souladu s ustanovením § 109 stavebního zákona, vycházel z hlukové a rozptylové studie, které garantovaly, že obytné části v okolí nebudou zatíženy.

Jelikož stavebník splnil zákonem stanovené požadavky, nebyl důvod pro nevydání uvedeného stavebního povolení.

Krajská hygienická stanice MSK, pracoviště v Bruntále, si vyžádala provedení zkušební provozu a podmínila jej měřením hluku v nejbližší obytné zástavbě v denní době (kontinuální měření 8 hodin) a v noční době (1 hodina), dále měřením prachu s obsahem křemíku a chemických látek v pracovním prostředí a měřením hluku v pracovním prostředí.

Stavební úřad rozhodnutím č. 38/14 povolil **zkušební provoz** do 30. září 2015. Samotnému povolení zkušební provozu předcházelo povolení k provozu dle zák. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, jež vydal krajský úřad rozhodnutím č. j. MSK 118224/2014 dne 14. listopadu 2014. Krajský úřad povolil provoz za podmínek dodržení odsouhlaseného provozního řádu, který předpokládá měření spalin. Dále byl zkušební provoz podmíněn předložením souhlasného stanoviska krajské hygienické stanice a hasičského záchranného sboru.

K povolení zkušební provozu se předkládají všechny podklady jako pro kolaudaci, tj. revize, zkoušky, atesty atd. Zde stavebník rovněž splnil zákonem předepsané požadavky, takže nebyl důvod bránit povolení zkušební provozu, který má dle § 124 stavebního zákona ověřit funkčnost a vlastnosti provedené stavby podle dokumentace.

Asi od června tohoto roku se začaly množit stížnosti na hluk a zápach, někdy doprovázený kouřem, z uvedeného provozovny. Stavební úřad svo-

lal kontrolní prohlídku v provozovně na 16. června 2015, ale provoz byl odstaven. Po telefonické konzultaci se zástupcem České inspekce životního prostředí stavební úřad vytypoval tři místa v okolí továrny a požádal vlastníky o monitoring, aby měli inspektoři představu o jednotlivých únicích zápachu, a podal písemný podnět krajskému úřadu, České inspekci životního prostředí a Krajské hygienické stanici Bruntál k prošetření uvedeného provozu v rámci jejich kompetencí. Na 17. července 2015 svolal stavební úřad další kontrolní prohlídku a pozval zástupce ČIŽP Ostrava a KHS Bruntál, kolegové z krajského úřadu se omluvili. Výstupem z jednání byl protokol stavebního úřadu, protokol z ohledání KHS a protokol zástupců ČIŽP, zástupci firmy slíbili, že se budou intenzivně zabývat odstraněním možných příčin hluku a zápachu. V podstatě bylo konstatováno, že probíhá zkušební provoz, a pokud je dodržován provozní řád, není možné, aby z objektu vycházel zápach či štiplavý kouř. Dne 6. srpna 2015 se dostavil na stavební úřad zástupce firmy AlFeCopper Trading, s. r. o., Petr Smetana a sdělil, že po započatí provozu tavníny nechali v dubnu 2015 provést měření účinnosti dvěma akreditovanými laboratořemi filtrace (měření spalin) a obě tato měření plně vyhověla.

V současné době požádal provozovatel stavební úřad o prodloužení doby zkušební provozu, žádost odůvodnil měřením spalin a hluku po instalaci digestoře a výsledky měření zpracovává akreditovaná laboratoř i dva týdny. Stavební úřad oznámí všem dotčeným orgánům zahájení správního řízení o prodloužení termínu zkušební provozu a vzhledem k potížím, které se v rámci zkušební provozu vyskytují, budou přezkoumány v součinnosti s příslušnými dotčenými orgány (krajským úřadem, KHS, ČIŽP).

Ing. Iveta Pochylová, vedoucí odboru stavební úřad

Stanovisko České inspekce životního prostředí

Společnost AlFeCopper Trading, s. r. o., provozuje v Rýmařově technologické zařízení na tavení hliníku. Tento stacionární zdroj znečišťování ovzduší je provozován na základě povolení vydaného Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. V současnosti na zařízení probíhá kontrola České inspekce životního prostředí podle zákona o ochraně ovzduší a podle zákona o odpadech. Kontrola byla

zahájena 17. července 2015 na základě podnětu, který inspekce obdržela od Městského úřadu Rýmařov. Při řešení případu spolupracujeme se stavebním úřadem v Rýmařově a s Krajskou hygienickou stanicí se sídlem v Ostravě.

Vzhledem k tomu, že šetření dosud není uzavřeno, nemůžeme sdělit další podrobnosti. *Radka Burketová, tisková mluvčí ČIŽP Praha*

Vyjádření zástupců společnosti AlFeCopper Trading, s. r. o.

Tavnínu hliníku v Rýmařově jsme vybudovali v závěru roku 2014 na základě řádného povolení Městským úřadem Rýmařov, který ho vydal po kladném vyjádření mimo jiné od České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Ostrava, Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí, a Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje Ostrava. Doporučení těchto orgánů bylo vydáno po vypracování vlivu na životní prostředí (EIA), jehož součástí byly i studie k hlučnosti, prašnosti a emisnímu zatížení provozu tavníny na životní prostředí v Rýmařově a jeho okolí. Veškeré tyto studie byly zpracovány odborníky z daných oborů s výsledkem, že vliv na životní prostředí bude v rámci povolených norem.

Výstavba provozu byla realizována v souladu s územním plánem města Rýmařova v průmyslové zóně areálu Hedvy Rýmařov. Výstavba technologie tavníny byla provedena v souladu s platným povolením. Provoz tavníny byl spuštěn od počátku roku 2015 s delšími odmlkami a do kontinuálního provozu tavnína vstupovala od počátku května 2015. Do 30. dubna 2015 byly realizovány ve zkušebním provozu úpravy za účelem snížení negativních vlivů, které se projeví. Byl vy-

budován ochranný přístřešek za účelem eliminace hluku, byly vybudovány další havarijní digestoře a odtahy spalin pro případ nenadálé poruchy filtrace. Všechna tato opatření eliminují negativní vliv hlučnosti a emisního zatížení na životní prostředí.

Technologie tavníny je vybavena účinným filtračním zařízením, v němž dochází k filtraci spalin z pece tak, aby emise vyhovovaly příslušným normám. Funkčnost filtrace byla testována dvěma nezávislými akreditovanými firmami. Oba testy s rezervou vyhovely příslušným normám a potvrdily vysokou účinnost filtrace, takže nedochází ke znečišťování ovzduší emisemi. Pro vysvětlení musíme uvést, že tavnína nemůže být provozována bez stálého zapnutí filtrace. Pokud se při provozu stalo, že došlo k úniku pachů nebo k přechodně zvýšené hlučnosti či zakouření ovzduší, pak konstatujeme, že tavnína prochází zkušebním provozem, kdy je celá technologie doladována a jsou činěny úpravy technologie tak, aby tyto negativní projevy byly eliminovány či odstraněny. V každém případě provozovatel tavníny realizuje opatření pro snížení negativních vlivů, aby město Rýmařov a jeho občané nebyli provozem tavníny zatěžováni. *Ing. Zbyněk Balhar, Petr Smetana*

Výroba hliníkového granulátu trápí také obyvatele Malé Štáhle

Ve středu 5. srpna se uskutečnilo v Malé Štáhli veřejné projednávání záměru „Výroba hliníkového granulátu Malá Štáhle“. Obyvatelé této obce, poučení zkušeností s provozem zařízení na přelomu let 2013/14, se veřejného projednávání zúčastnili v hojném počtu. Mají důvodné obavy z provozu zařízení pro úpravu hliníkového odpadu a obecní zastupitelstvo tyto obavy reflektuje i přesto, že záměr i posudek uvádějí, že „nebude narušena psychická pohoda obyvatel“. Jednání řídila pracovnice Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, záměr uváděli předkladatelé a jeho zpracovatelka, zpracovatel rozptylové studie a zpracovatel posudku, kteří záměr doporučovali.

Starosta Malé Štáhle přednesl výhrady zastupitelstva obce k záměru i posudku, zmínil se také o negativních zkušenostech starostů obcí, kde jsou stejná či podobná zařízení v provozu (Rybníky u Dobříše, Mníšek pod Brdy apod.).

Proběhla i diskuze s občany. V průběhu vlastního jednání byly projevy z pléna nesouhlasné, ale je třeba objektivně uvést, že dost bylo i takových, že „s tím nemají problém“. Nesouhlas zazněl hlavně od občanů, kteří bydlí v blízkosti provozu nebo měli špatné zkušenosti s vlivem spalování hliníkového odpadu na kvalitu ovzduší. Kazem na vyjádření těch, kteří „nejsou proti“, je skutečnost jisté závislosti na

žadatelích (příbuzenský vztah, zaměstnání apod.) a to, že v několika případech nešlo o občany obce, takže případné negativní vlivy se jich nedotknou.

Obavy občanů a jejich zástupců nejsou bezdůvodné, např. podle posudku, který je podkladem pro záměr, se provozem zařízení denní hodnota tuhých znečišťujících látek PM_{10} přibližuje imisnímu limitu. Obec Malá Štáhle má k záměru i posudku nedůvěru i proto, že se jedná již o čtvrtý podkladový materiál, vždy pod jiným názvem. Námitky a připomínky se navíc neprojednávají s cílem hledat řešení, ale pouze vyvracejí, případně následuje restriktivní postup ze strany žadatelů vůči obecnímu úřadu.

Jak jsme se mohli dočíst v Horizontu, stejné či podobné zařízení je ve zkušebním provozu i v Rýmařově. Připustíme, že v zájmu zaměstnanosti v našem regionu je třeba podporovat rozvoj aktivit, které napomáhají nezaměstnanost snížit. Nabízí se však otázka, proč orgány obce s rozšířenou působností dávají souhlasné stanovisko hned ke dvěma pokusům o provoz zařízení, jde-li o aktivitu, která podléhá procesu EIA podle zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, dokud není jednoznačně prokázáno, že nebudou zhoršovat životní prostředí v sídelních oblastech a v celém regionu. Zvláště když se na webových stránkách našeho mikroregionu dočte-

Tavárna hliníku v Malé Štáhli

Foto: Petra Neshodová

me: „Vítáme Vás v naší krásné přírodní scenérii, ve vstupní bráně Jeseníků – na Rýmařovsku. Předkládáme Vám výběr toho nejlepšího z našeho kraje, z místa, kde se začínají zvedat čisté a neposkvřené lesy a pahorky Jeseníků.“

Ing. Miroslav Pospíšil, starosta obce Malá Štáhle

Školství

Prvnáků je letos zase víc, příští rok se čeká pokles

První září a s ním i začátek nového školního roku letos připadly na úterý. Pro šestileté a sedmileté děti nastupující do první třídy to byl slavnostní den a současně přelomový okamžik v životě. Poprvé se setkaly se svými učitelkami, poprvé usedly do lavic. Začala jim dlouhá cesta za vzděláním.

V tomto roce počet prvňáků v Rýmařově opět vzrostl, byť zdaleka nedosáhl maxima z let 2010 a 2011. Tehdy se pohyboval kolem stovky, letos se zastavil těsně před devadesátkou. Počet 89 prvňáků (v předchozích třech letech jich bylo 81, 84 a 85) pohodlně naplnil čtyři třídy. Pokud se udrží, případně ještě stoupne, nebude muset škola v příštím roce třídy slučovat. Slučování se vyhnulo i letošním druhákům, kterých mírně přibýlo (na 88), a mohly tak zůstat zachovány čtyři třídy. Vzrostl též celkový počet dětí na prvním stupni, z loňských 414 na 423, podíl na tom ale mají i pátáci, které doplnilo několik dětí z okolních obcí, kde páté ročníky nebyly otevřeny.

Trend nárůstu počtu žáků v prvních třídách je ale patrně dočasný. Nejsilnější ročníky už postoupily na základní školu a předškoláků opět ubývá. „Podle informací z mateřských škol se odhaduje mírný pokles počtu prvňáků. Je možné, že příští rok otevřeme jen tři první třídy. Víc ukáže zápis,“ nastínil zástupce ředitele rýmařovské základní školy Jiří Gajdoš.

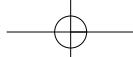
Na druhém stupni je letos rovněž více dětí, ve srovnání s loňskem o šestnáct, celkem je jich 308, na celé škole je tak nyní zapsáno 731 žáků (loni jich bylo 706, o rok dříve 680). Školní vzdělávací program, který v minulých letech zaznamenal některé změny, především posílení výuky cizích jazyků a matematiky, zůstává stejný, do budoucna se uvažuje o rozšíření tělesné výchovy.

Jednoho prvňáčka přivítaly také učitelky základní školy na Školním náměstí. Nastoupil do prvního ročníku základní školy praktické. Celkem se na této škole bude letos vzdělávat 54 žáků, tedy přibližně stejně jako loni, z toho deset ve speciální třídě pro děti se středně těžkým nebo těžkým postižením.

Nový školní rok slavnostně otevřela i základní umělecká škola. Jako vždy na začátku září pozvala rodiče a jejich ratolesti na malý koncert Zkušebního orchestru. Ředitel Jiří Taufer při té příležitosti představil učitele a seznámil posluchače s novinkami pro letošní rok. Škola bude pokračovat v mezinárodních projektech, které umožní pedagogům i žákům výjezdy do zahraničí, a plánuje opět celoškolské mezioborové

projekt, letos na téma Jídlo. Už teď můžeme prozradit, že na programu červnového finále se objeví i dětská opera Tomáše Hanzlíka *Tvarůžkové ódy*.

Na ZUŠ Rýmařov se v letošním školním roce bude v některém ze čtyř uměleckých oborů vzdělávat bezmála 400 žáků, nejvíce, přibližně polovina, bude navštěvovat hudební obor. Tím je kapacita školy zcela

naplněna. Pro děti, které nemohly být právě z kapacitních důvodů přijaty, se však rýsuje nová možnost. Škola totiž zakládá Spolek přátel ZUŠ Rýmařov, který by měl pořádat kurzy pro ty, kdo se do klasické ZUŠ „nevešli“, případně nesplňují některá kritéria přijetí, třeba věk. Pod hlavičkou spolku, který zahájí činnost v říjnu, se tak budou moci uměleckých kurzů účastnit i děti mladší pěti let nebo dospělí. ZN

Střední školy mají nový kabát – a mň studentů

V úterý 1. září se do lavic vrátili i středoškolští studenti. Jejich počet rok od roku klesá, jen v Moravskoslezském kraji se za posledních osm let snížil téměř o 20 tisíc. Pokles se dotýká také místních středních škol – sloučeného Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov i soukromé SSOŠ Prima. Studentů v našem městě ubývá po desítkách ročně. Trend by se měl dočasně obrátit za čtyři roky, kdy ukončí povinnou školní docházku silné ročníky.

Gymnázium zaznamenalo nástup silnějších populačních ročníků už letos. Po pauze opět otevřelo primu osmiletého studia s 24 studenty. První ročníky mají také učňovské obory střední odborné školy pro budoucí kuchaře-číšníky (16 žáků) a opraváře zemědělských strojů (18 žáků). Na celé škole letos bude studovat 327 žáků (loni jich bylo 384), z toho 14 v dálkové formě oboru podnikání, který právě vstoupil do maturitního ročníku.

Škola zřizovaná krajem se navzdory vytrvalému úbytku studentů rozvíjí a zkvalitňuje prostředí pro výuku. „Všechny čtyři budovy naší školy včetně dílen v Jamartících jsou zateplené, dvě mají novou střechu. V hlavní budově vnika moderní jazyková učebna, na kterou přispěl více než půlmilionovou dotací kraj. Dokončena má být 24. září a bude sloužit všem oborům vyučovaným na naší škole,“ shrnula ředitelka Zdena Kovaříková.

Pro příští rok bude gymnázium a SOŠ nabízet víc oborů než letos. Kromě primy osmiletého gymnázia chce otevřít i první ročník čtyřletého studia a vedle učebních oborů kuchař-číšník a opravář zemědělských strojů přijmout i budoucí hutníky. Pro zájemce o učňovské obory jsou připraveny projektové dny s názvem *Ověř si svou zručnost*, během nichž si budou moci prohlédnout nejen školu, ale i pro-

vozovny, ve kterých probíhá praktický výcvik. Pro žáky pátých tříd, kteří by chtěli studovat osmileté gymnázium, škola opět chystá „přípravku“.

Soukromá střední odborná škola Prima letos přijala 24 žáků do prvního ročníku maturitního oboru masér sportovní a rekondiční. Tento obor na škole v posledních letech převládl, z celkových 120 jej letos bude navštěvovat 102 studentů, zbývajících 18 se zaměřuje na oblast veřejné správy.

Studenti masérství si mohou ve vyšších ročnících zvolit ze specializací na wellness nebo fitness. „Klademe důraz na praktické dovednosti, které si žáci osvojují na externích pracovištích – v nemocni-

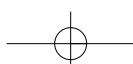

SSOŠ Prima

Gymnázium

Fota: Petr Kroutil a ZN

cích, na rehabilitacích, v lázních, sportovních klubech, wellness a fitness centrech. Po ukončení druhého ročníku studenti získávají osvědčení o requalifikaci, ve třetím a čtvrtém ročníku je certifikujeme v dalších terapeutických technikách, jako je baňkování nebo reiki,“ přibližuje ředitel školy Marek Bocián. Praxi přitom studenti získáva-

jí také ve školním masérském salónu, který je otevřen i pro veřejnost. Budova, v níž sídlí Prima, rovněž prošla rekonstrukcí a zateplením. Nepřehlédnutelná je renovace historické fasády na čelní straně budovy, dále byla opravena střecha internátu, hygienické zázemí a osvětlení školy. ZN

Placená inzerce

Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov,
příspěvková organizace

AKTUÁLNÍ NABÍDKA KURZŮ A KROUŽKŮ

pro veřejnost
začínáme V ŘÍJNU 2015

Jazykové kurzy

- pro začátečníky, mírně pokročilé a pokročilé
- ⇒ **angličtina**
- ⇒ **němčina**
- ⇒ **francouzština**
- ⇒ **ruština**

cena: 1 680 Kč/20 hodin

Kurz bude otevřen při počtu minimálně 6 zájemců.

Odborné kurzy a kroužky

- ⇒ **ZÁKLADNÍ ZDRAVOTNICKÝ KURZ PRVNÍ POMOCI**

cena: 550 Kč/20 hodin

(cena pro veřejnost, studující mládež)

- ⇒ **PŘÍRODOVĚDNÝ KROUŽEK**
pro žáky základních a středních škol

Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov,
příspěvková organizace

⇒ SPORTOVNĚ STŘELECKÝ KROUŽEK

přijme nové zájemce o soutěžní sportovní střelbu
z řad žen, mužů a dětí od 10 let

info: Ing. Štefan Janošťák

e-mail: janostak.stefan@seznam.cz

Pronájem tělocvičny

- ⇒ podlaha v tělocvičně
s umělohmotným povrchem
- ⇒ možnost využití pro volejbal,
sálovou kopanou, florbal,
basketbal, badminton a další

cena: 286 Kč/60 minut

Pronájem školických místností

cena: 191 Kč/60 minut

Příhlášky do kurzů, kroužků a na pronájem přijímáme
během celého roku:

tel: 554 721 163, 554 721 150

info: www.gymsosrym.cz

e-mail: info@gymsosrym.cz

Informace ze školní jídelny na ulici 1. máje 30

Stravné se stále platí zálohově několika způsoby, jednak trvalým příkazem z účtu zákonného zástupce strávnicka nebo jednorázovým příkazem, jednak poštovní poukázkou (tu si vyzvednete ve ŠJ), příp. inkasem ze sporožirového účtu (nutný souhlas vlastníka účtu ve spojitelně s inkasem, provádí se vždy 15. dne v měsíci na měsíc následující). Platba stravného musí být z účtu strávnicka poukázána tak, aby byla zaúčtována na stravovacím účtu nejpozději dva dny před ukončením měsíce.

Číslo potravinového účtu je stále stejné 001153177/0100, variabilní symbol tvoří číslo strávnicka (nutné uvádět z důvodu zařazení platby ke správnému strávnickovi). Každý strávnick má rovněž aktivován svůj internetový účet, na němž je možné provádět potřebné změny, jako jsou odhlášky a výběr jídla, nebo kontrolovat zůstatek finančních prostředků či odběr stravy apod. Je možné si tuto aplikaci zavést i do chytrého mobilního telefonu. Podrobné informace najdete na stránkách společnosti VIS Plzeň www.strava.cz.

Důležitou informací je, že výše stravného zůstává stejná:

žáci 7-10 let + dia	= 23 korun	bezlepková	= 26 korun
žáci 11-14 let + dia	= 25 korun	bezlepková	= 28 korun
žáci 15 a více let + dia	= 27 korun	bezlepková	= 30 korun
studenti + dia	= 27 korun	bezlepková	= 30 korun
cizí strávnicki + dia	= 57 korun		
svačinky I.	= 12 korun		
svačinky II.	= 19 korun		

dieta I C. (bezlepková) = 62 korun

dieta I D. (diabet.) = 57 korun

(gramáž pokrmu dle glykemického indexu stanovuje strávnick nebo zák. zástupce)

Výdej obědů je denně od 11:00 do 11:30 do jídelnosičů a od 11:30 do 14:00 strávnickům stravujícím se ve školní jídelně. Od 14:00 do 14:15 je výdej přidavků pro žáky ze školní družiny stravující se ve školní jídelně (nevyzvednutá strava).

Každý strávnick je povinen mít k odběru obědů zakoupený čip. Apelujeme na rodiče, aby dohlédli na své děti ve věci řádného používání čipů. Dojde-li k nárůstu výdeje náhradních stravenek (za zapomenuté čipy), budeme nuceni účtovat za každé vydání min. 1 korunu.

I nadále budeme připravovat pokrmy české kuchyně v tradičních i nových úpravách, ale i pokrmy cizích kuchyní, netradiční a nové nebo méně známé suroviny. Také chceme pokračovat v tradici vaření s kuchaři renomovaných společností. Naším cílem je spokojený strávnick a poskytovaná zdravá kvalitní strava. Náš jídelníček proto bude stále obsahovat dostatek zeleniny a zeleninových jídel, kvalitního masa, ryb, luštěnin a ovoce.

Těšíme se na současné strávnicky a také na strávnicky nové, které rádi přivítáme v naší školní jídelně. Přejeme všem úspěšný školní rok 2015/2016.

Za kolektiv pracovníc ŠJ Jana Egidová, vedoucí

V jídelně bude opět vařit kuchařský mistr

Zlatý člen českého týmu a letošní stříbrný kuchař ze světového klání v Thajsku vaří opět v naší školní jídelně! Po roce k nám znovu přichází kuchař Jan Davídek. Neskrýváme obrovskou radost, že se setkání podařilo domluvit.

Dne 16. září proběhne „Den asijské kuchyně“ ve školní jídelně ZŠ. Paní kuchařky budou připravovat celé menu pod taktovkou mistra kuchaře. Téhož dne od 15:00 proběhne ukázka a konzumace asijského pokrmu připraveného pro odpolední akci. Souběžně je možné besedovat s Janem Davídkem na téma asijské kuchyně, připravovaného menu, kuchyně obecně a všeho, co vás zajímá o gastronomii. Besedu bude provázet prezentace fotografií z Vietnamu, jež Jan Davídek navštívil.

Zájemci, kteří se chtějí zúčastnit této besedy spojené s ochutnávkou jídla, se musí osobně přihlásit ve školní jídelně u vedoucí nebo u paní Čuškové. Poplatek 60 korun za tuto akci poslouží k úhradě zkonsumovaných surovin.

Těšíme se na setkání a příjemné posezení u dobrého jídla.

Za kolektiv pracovníc ŠJ Jana Egidová, vedoucí

Při couvání narazila do zdi

Zamlžené okno se vymstilo 54leté řidičce, která ve středu 26. srpna ráno parkovala u pekárny na Národní ulici v Rýmařově. Při couvání na parkovišti neměla dobrý rozhled a narazila do rohu budovy. Škoda byla vyčíslena na 10 tisíc korun. Policie apeluje na řidiče, aby si před jízdou vždy očistili okna a zpětná zrcátka od ranní mlhy či kapek deště a rovněž zkontrolovali funkčnost osvětlení a stav pneumatik. Předjedou tak zbytečným nehodám.

Chtěl se svézt

Až na dva roky ve vězení může skončit 21letý muž, který se chtěl svézt cizím autem. Mladík si otevřel felicii zaparkovanou u domu na Cihelní ulici v Janovicích, našel v autě náhradní klíč, nastartoval a začal couvat. V tu chvíli ho vyrušil jeden z obyvatel domu. Mladík auto odstavil zpět a utekl. Brzy byl ale dopaden policisty a k činu se přiznal.

Cyklista ležel pár metrů od kempu

Dopravní policisté hledají svědky pádu cyklisty, kterého našel v sobotu 5. září v 16:15 kolemjdoucí na Skalní ulici v Janovicích, pár metrů od zdejšího kempu. 65letý muž ležel bez známek života na zemi. Přivolaní zdravotníci se jej snažili oživit, bohužel bez úspěchu. Příčinu úmrtí určí soudní pitva.

Svědci, kteří spatřili muže jet na kole či bicykl vést anebo viděli okolnosti jeho pádu na vozovku, ať kontaktují přímo dopravní policisty na tel. číslo 974 731 259.

Odnesl uzeniny, alkohol a cigarety

Rýmařovští policisté prověřují vloupání do prodejny potravin v Edrovicích. Pachatel se do objektu dostal násilím v noci ze 4. na 5. září a odcizil uzeniny, alkohol a cigarety. Způsobená škoda přesáhla 50 tisíc korun.

Žhář dopaden

Policisté s kriminalisty objasnili tři případy zahoření travního či lesního porostu v katastru obce Malá Morávka z letošního července. Odhalit pachatele výrazně pomohl 51letý dobrovolný hasič z Opavska, který se ocitl v blízkosti posledního požáru, oheň uhasil a všiml si také podezřelé osoby. Policisté díky jeho informacím zjistili pachatele, jímž je 23letý muž z Bruntálu. Při výslechu se doznal k tomu, že založil požár stohu za Rudnou pod Pradědem, o několik dní později zapálil trávu na dvou místech v Podlesí a 20. července i les v lokalitě Nad Horníkem v Malé Morávce. Žhář způsobil škodu za přibližně 10 tisíc korun.

komisař por. Bc. Pavla Jiroušková, skupina tisku a prevence Bruntál

Z kapsáře tety Květy

Každý jen tu svou má za jedinou

Tak se to zpívá v Prodané nevěstě. Zajímalo mě, jak je tomu u mých známých, a tak malá soukromá anketa. Některé z odpovědí? *Umí udělat domov. – Nechci spávat sám; má ty nejhezčí nohy, které jsem viděl. – Je mi s ní dobře, je milá, víte, jak se dovede smát? Úplně mě odbourá. – Směje se stejným vtipům jako já, její humor, to je něco... – Aby mi nebylo smutno ani teď, ani později. – Je hodná. A miluju ji už jen proto, že si mě vzala. – Dovede odpouštět a nesnaží se mě převychovávat. – Je dobrá, vlastně výborná kuchařka, lepší než babička. – Já vlastně ani nevím, raději se neptejte, tak nějak to vyšlo.*

Pan Horníček o své ženě jménem Běla – cukřenka říkával, že mu připomíná staré rozladěné, kvikající housle. Ony ty skřípky fídlají, vzdychají, ale jsou! Ticho, ticho tlačící do uší je horší.

A další odpověď: *S ženskou je to těžké, bez ní ještě horší. – Dověděl jsem se, že ženatí muži žijí déle. Nebo jim to tak aspoň připadá. –*

Pokud hledáš koně a ženu bez chyb, budeš chodit do smrti pěšky a spávat sám. (Autor neznámý)

A tak: Co vlastně chceme od života? Co chceme od vztahu? Přejeme si, aby byl šťastný. Na to nepotřebuju rady koučů, kurzy, školení ani moudře se tvářící knihy. Chci ne krásu, ale pohodu. Musí existovat něco, co udělá spokojenými mě i partnera. Když jsou lidé spokojeni sami se sebou, pak je jejich vztah smysluplný. Pro oba.

Jak to tak chodí? Muž má vysněnou krásku, je to dobře vyvinutá blondýna, modrooká, perfektně oblékaná, sportovní typ s chováním vévodkyně a vůbec – všechno nej. Čas běží jako voda v Podoláku a najednou? Malá, tlustá zrzka, upřímně nepěkná. Sem s ní! Aspoň mi bude věrná. A jakou zvládne svíčkovou? Báseň!

P.S.: Já bych ani nechtěla být svou manželkou...

Si

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Osud míchá karty, my hrajeme. *Arthur Schopenhauer*

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov – září 2015

SVČ Rýmařov hledá vedoucí zájmových kroužků

- **Stolní tenis**
- **Po domluvě možno i jiné, nové kroužky, které dosud SVČ nenabízí.**

Více informací:

Jakub Vala, tel: 737 751 283,
grafika.svc@seznam.cz

Cykloklub Stará Ves a Středisko volného času Rýmařov pořádají

Cyklistický přebor žáků MŠ a ZŠ 25. 9. 2015

Kritérium Stará Ves – kino

Prezence od 15:30

Start prvního závodníka 16:00

Kategorie:

Školka

1. - 2. tř. dívky a kluci zvlášť
3. - 4. tř. dívky a kluci zvlášť
5. tř. dívky a kluci zvlášť

SVČ Rýmařov zve do kroužku

BADMINTONU

první trénink 23. 9. 2015

těl. Gymnázia
17:00 - 18:30

vedoucí: Radek Šašinka
10 - 18 let popř. podle domluvy

Známá i neznámá výročí

- 12.–13. 9. **Dny evropského dědictví (2. víkend v září)** – v ČR se slaví od roku 1991 z podnětu Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, součástí jsou dny otevřených dveří památek
15. 9. 1890 nar. **Agatha Christie**, anglická spisovatelka, autorka detektivních příběhů (zemř. 12. 1. 1976) – 125. v.ř. nar.
16. 9. **Mezinárodní den ochrany ozonové vrstvy – od roku 1987 (OSN)**
16. 9. 1940 nar. **Petr Čepek**, herec (zemř. 20. 9. 1994) – 75. v.ř. nar.
17. 9. 980 nar. **Avicenna**, vl. jm. Abú Alí al-Husajn Ibn Abdalláh Ibn Síná, arabský filosof a lékař (zemř. 1037) – 1035. v.ř. nar.
17. 9. 1905 nar. **Jiřina Šejbalová**, herečka (zemř. 23. 8. 1981) – 110. výročí narození
17. 9. 1935 nar. **Ken Kesey**, americký prozaik (zemř. 10. 11. 2001) – 80. výročí narození
17. 9. 1965 zemř. **Alejandro Casona**, vl. jm. Alejandro Rodríguez Álvarez, španělský dramatik (nar. 23. 3. 1903) – 50. v.ř. úm.
20. 9. 1875 zemř. **Gustav Pflieger-Moravský**, spisovatel a novinář (nar. 27. 7. 1833) – 140. výročí úmrtí
21. 9. 1860 zemř. **Arthur Schopenhauer**, německý filozof (nar. 22. 2. 1788) – 155. výročí úmrtí
22. 9. **Světový den měst bez aut – od roku 1998 ve Francii, později jinde ve světě**
24. 9. 1735 zemř. **Petr Jan Brandl**, malíř (nar. 24. 10. 1668) – 280. výročí úmrtí
24. 9. 1980 zemř. **Jiří Hrzán**, herec (nar. 30. 3. 1939) – 35. v.ř. úm.

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jan Šuba – Stránské 82 let
Božena Štěpková – Rýmařov 87 let

Rozloučili jsme se

Matěj Janošťák – Rýmařov 1953
Anton Nováček – Jamartice 1935
Alois Keňo – Rýmařov 1941
Josef Vitásek – Horní Město 1948

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

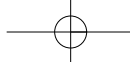
Vzpomínka

*Proč osud krutý byl a nenechal tě žít,
proč tě přítel musel zavraždit,
proč, Kačenko naše drahá,
muselas tak brzy odejít...
Dotlouklo srdce tvé i toho maličkého,
zmlkl tvůj hlas
a ty se nevrátíš už nikdy mezi nás.
A co my za tvou lásku můžeme dát,
hrst krásných květnů, slzy si stále utírat
a s velkou láskou na vás vzpomínat.*

Dne **12. září** vzpomene se kruté **3. výročí úmrtí** naší dcery, sestry, vnučky, neteře a kamarádky **Kateřiny Pekové** z Tvrdkova.

S láskou a úctou vzpomínají a nikdy nezapomenou *maminka, bratr Petr s přítelkyní Zuzkou, bratr Pavel s Janou, babička, děda, teta Marcela s rodinou, rodina Bandíkova a všichni členové velké rodiny, kamarádi a kamarádky*

16/2015

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

ZÁJMOVÉ KROUŽKY SVČ RÝMAŘOV 2015 - 2016

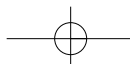
SVČ RÝMAŘOV

406 Africké bubny – pok.	M. Fidler	od 10 let	ST	13:30 – 15:00	SVČ	400 Kč	09.09.2015	15
406 Africké bubny – pok.	M. Fidler	od 10 let	ST	15:30 – 17:00	SVČ	400 Kč	09.09.2015	15
406 Africké bubny – zač.	M. Fidler	od 10 let	ÚT	14:00 – 15:00	SVČ	400 Kč	08.09.2015	15
406 Africké bubny – zač.	M. Fidler	od 10 let	ÚT	15:00 – 16:00	SVČ	400 Kč	08.09.2015	15
438 Break dance	M. Skoupil	13 – 18 let	PÁ	13:30 – 15:00	SVČ – vs	400 Kč	18.09.2015	15
438 Break dance ml.	M. Skoupil	8 – 13 let	PÁ	15:00 – 17:00	SVČ – vs	400 Kč	18.09.2015	15
425 Fantasy club	L. Nedomlel	5. tř. – SŠ	ST	17:00 – 19:00	SVČ	300 Kč	23.09.2015	15
408 Florbál	M. Hnát	6. – 9. tř.	ČT	16:00 – 17:00	těl. gymn.	400 Kč	24.09.2015	15
409 Florbál	M. Hnát	dorost	ČT	17:00 – 19:00	těl. gymn.	400 Kč	24.09.2015	15
407 Horolezecký	J. Vala	3. – 9. tř.	PO	14:30 – 16:00	SVČ	400 Kč	21.09.2015	12
407 Horolezecký profi	J. Vala	3. – 9. tř.	ČT	16:00 – 17:30	SVČ	400 Kč	24.09.2015	12
435 Horolezecký st.	J. Vala	15 – 18 let	PO	16:00 – 17:30	SVČ	400 Kč	21.09.2015	12
401 Informatika	J. Vala	od 3. tř.	ÚT	14:00 – 16:00	SVČ	400 Kč	22.09.2015	12
102 Keramicko-výtvarný	E. Kudláková	od 5. tř.	PO	16:00 – 17:45	SVČ	500 Kč/pol.	14.09.2015	8
105 Keramicko-výtvarný	E. Kudláková	od 4. tř.	ČT	14:00 – 15:30	SVČ	500 Kč/pol.	17.09.2015	12
106 Keramicko-výtvarný	E. Kudláková	1. – 3. tř.	PÁ	13:30 – 14:45	SVČ	500 Kč/pol.	18.09.2015	12
104 Ker.-výtvarný s vařením	E. Kudláková	od 1. tř.	ST	13:45 – 15:15	SVČ	500 Kč/pol.	16.09.2015	12
101 Keramika	E. Kudláková	2. – 5. tř.	PO	14:00 – 15:30	SVČ	500 Kč/pol.	14.09.2015	12
103 Keramika a text. tvorba	E. Kudláková	4. – 9. tř.	ÚT	14:00 – 15:30	SVČ	500 Kč/pol.	15.09.2015	12
211 Kondiční cvičení	M. Pavlová	žáci + dorost	ÚT, ČT	14:00 – 16:00	SVČ pos.	400 Kč	15.09.2015	12
110 Kreativní dílna	J. Štolfová	od 5. tř.	ST	15:30 – 18:00	SVČ	500 Kč / pol.	16.09.2015	6
210 Kulturistika	J. Jablončík	dorost	PO, ST	17:30 – 19:00	SVČ pos.	550 Kč	21.09.2015	12
403 Lukostřelba	J. Vala	od 3. tř.	ST	14:00 – 15:15	těl. Horn.	400 Kč	23.09.2015	12
403 Lukostřelba	J. Vala	od 5. tř.	ST	15:15 – 16:30	těl. Horn.	400 Kč	23.09.2015	12
404 Lyžařský	S. Gerhardová	od 6 let – 2. tř.	PO, ČT	16:00 – 18:00	Flem. zah.	600 Kč	03.09.2015	15
404 Lyžařský	M. Valová	2. tř. – 3. tř.	PO, ČT	16:00 – 18:00	Flem. zah.	600 Kč	03.09.2015	15
404 Lyžařský	T. Gerhard	4. tř. – 5. tř.	PO, ČT	16:00 – 18:00	Flem. zah.	600 Kč	03.09.2015	15
302 Move2you – děti pok.	P. Čechová	8 – 11 let	ÚT, PÁ	15:15 – 16:30	SVČ – ts, ms	400 Kč/pol.	01.09.2015	obsaz.
304 Move2you – děti zač.	P. Čechová	8 – 11 let	ÚT	16:30 – 17:30	SVČ – ts	300 Kč/pol.	22.09.2015	20
305 Move2you – junioři zač.	P. Čechová	12 – 18 let	ST	17:00 – 18:00	SVČ – ms	300 Kč/pol.	23.09.2015	20
306 Move2you – mini pok.	P. Čechová	5 – 7 let	PO, ST	15:00 – 17:00	SVČ – ms	400 Kč/pol.	02.09.2015	obsaz.
303 Move2you – mini zač.	P. Čechová	5 – 7 let	PO, ST	16:00 – 17:00	SVČ – ms	300 Kč/pol.	21.09.2015	20
301 Move2you – hlavní	P. Čechová	15 – 20 let	PO, PÁ	17:00 – 19:00	SVČ – ms	500 Kč/pol.	04.09.2015	obsaz.
119 Německý jazyk	I. Ducháčková	od 10 let	ČT	17:00 – 18:00	SVČ	1200 Kč/pol.	10.09.2015	15
202 Orientální tanec – děti	R. Jánská	8 – 11 let	PO	15:30 – 17:00	SVČ – ts	400 Kč	14.09.2015	15
207 Orientální tanec – dorost	R. Jánská	dorostenky	SO	15:00 – 19:00	SVČ – ms	400 Kč	12.09.2015	15
203 Orientální tanec – junior	R. Jánská	juniorky	PÁ	17:00 – 19:00	SVČ – ts	400 Kč	11.09.2015	15
204 Orientální tanec – junior	A. Cimbotová	jun. dle domluvy	PÁ	14:00 – 17:00	SVČ – ts	400 Kč	11.09.2015	15
201 Orientální tanec – mini	P. Najdeková	5 – 7 let	ČT	15:30 – 17:00	SVČ – ms	400 Kč	17.09.2015	15
402 PC hry	J. Vala	od 3. tř.	ČT	14:00 – 16:00	SVČ	400 Kč	24.09.2015	12
107 Sluníčko	K. Fryblíková	rodiče + děti	PO	15:30 – 17:30	SVČ	500 Kč/pol.	14.09.2015	14
108 Sluníčko – herna	M. Beránková	rodice + děti	ÚT, ČT	9:30 – 11:00	SVČ	500 Kč/pol.	15.09.2015	14
121 Sluníčko pro nejmenší	M. Ondrušková	rodice + děti	ST	9:30 – 11:00	SVČ	500 Kč/pol.	16.09.2015	15
109 Společenský tanec	L. Sobek, V. Říhová	od 9. tř. – SŠ	PÁ	17:30 – 19:30	SVČ	500 Kč/pol.	25.09.2015	30 párů
411 Stolní tenis	Z. Štefanišin	1. – 5. tř.	ÚT	16:00 – 17:30	SVČ	400 Kč	22.09.2015	10
405 Šachový	M. Slovák	od 1. tř.	PÁ	15:00 – 17:00	SVČ	300 Kč	25.09.2015	12
436 Volejbal	A. Továrková	13 – SŠ	ÚT	19:00 – 20:30	těl. 1. máje	400 Kč	29.09.2015	15

Dospělí

437 Badminton	R. Šašinka	dospělí	ST	18:30 – 20:00	těl. gymn.	500 Kč/pol.	23.09.2015	12
118 Francouzština zač.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	19:00 – 19:50	SVČ	1200 Kč/pol.	15.09.2015	12
417 Inf. pro dospělé pok.	J. Vala	dospělí	ÚT	17:00 – 18:30	SVČ	450 Kč/pol.	13.10.2015	12
416 Inf. pro dospělé zač.	J. Vala	dospělí	ÚT	10:00 – 11:30	SVČ	450 Kč/pol.	13.10.2015	12
114 Italská pok.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	18:00 – 18:50	SVČ	1200 Kč/pol.	15.09.2015	10
113 Italská zač.	K. Coudray	mládež a dosp.	ÚT	17:00 – 17:50	SVČ	1200 Kč/pol.	15.09.2015	10
112 Keramická dílna	E. Kudláková	dospělí	3. a 4. ÚT v měsíci	17:00 – 19:30	SVČ	200 Kč + poplatek za lekci	15.09.2015	obsaz.
422 Klub kondičního cvičení		dospělí	PO - PÁ	dle rozpisu	SVČ pos.	50 Kč vstup 500, 700 Kč / 3 měs.	01.09.2015	20
116 Klub paličkování	E. Kudláková	dospělí	ST	14:00 – 16:00	SVČ	100 Kč	16.09.2015	12
120 Německý jazyk	I. Ducháčková	dospělí	ČT	18:00 – 19:00	SVČ	1200 Kč/pol.	10.09.2015	12
205 Orient. tanec - ženy	Š. Kastnerová	dospělí	ST	17:30 – 20:30	SVČ – ts	1000 Kč nebo 50 Kč/hod.	09.09.2015	15
206 Orient. tanec - ženy	M. Kohoutková	dospělí	ČT	18:00 – 20:00	SVČ – ts	1 000 Kč	03.09.2015	15
419 Pilates + kond. cvič.	H. Tesařová	ženy + dorost	ÚT, ČT	17:30 – 18:30 18:30 – 19:30	SVČ pos.	550 Kč	01.10.2015	10
420 Stolní tenis	A. Polák	dospělí	ÚT, ČT	19:00 – 21:30	SVČ	500 Kč/pol.	08.09.2015	10
117 Taneční kurz – 5 lekcí	L. Sobek V. Říhová	dospělí	PÁ	20:00 – 22:00	SVČ	500 Kč/pol.	06.11.2015	30 párů
440 Volejbal	I. Hofírková	dospělí	ČT	19:00 – 20:30	těl. 1. máje	500 Kč/pol.	17.09.2015	15
115 Výtvarná dílna	I. Podzemná, E. Kudláková	dospělí	1. a 2. ÚT v měsíci	17:00 – 18:30	SVČ	500 Kč	06.10.2015	10
312 Žij pohybem	P. Čechová	dospělí	ST	18:00 – 19:00	SVČ – ms	40 Kč/lekce	04.11.2015	20

W W W . S V C R Y M A R O V . C Z

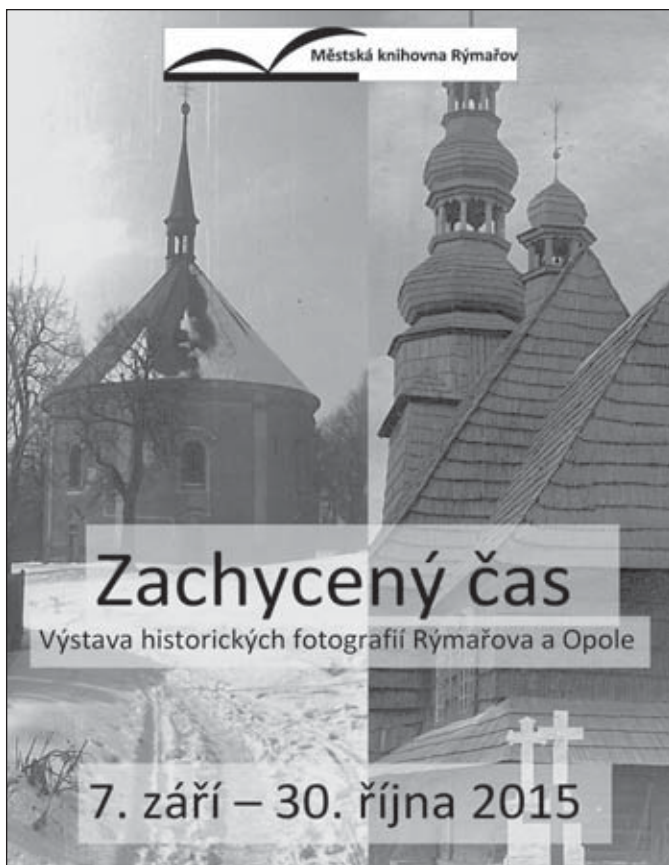

Městská knihovna Rýmařov

PŮJČOVNÍ DOBA

Po 9:00–18:00	Čt 9:00–17:00
Út 9:00–18:00	Pá 9:00–17:00
St z a v ř e n o	

Tel.: 554 212 566, 778 532 965, www.knihovnarymarov.cz
e-mail: knihovna.rymarov@seznam.cz

Zachycený čas

Výstava historických fotografií Rýmařova a Opole

7. září – 30. října 2015

vyhlašuje

sbírku kabelek pro kabelkový bazar, který se uskuteční v Týdnu knihoven.

Kabelky, které chcete věnovat pro účely bazaru, můžete nosit do 6. října 2015 přímo do knihovny.

Kabelkový bazar proběhne:

8. a 9. října 2015
od 9:00 do 17:00

Servis služeb

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v září

Pondělí 14:00–17:00, 18:30–20:00	Úterý 14:00–20:00
Středa 14:00–20:00, 18:30–20:00	Čtvrtek 14:00–20:00
Pátek 14:00–20:00	Sobota 13:00–20:00
Neděle 13:00–20:00	

Aerobik:

Pondělí 18:45–19:45

Plavecký kurz:

Pondělí 17:00–18:30

Středa 17:00–18:30

Provozní doba sauny v krytém bazénu:

Úterý 14:00–20:00	Sobota 13:00–20:00
Čtvrtek 14:00–20:00	Neděle 13:00–20:00
Pátek 14:00–20:00	

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba od 1. 9. 2015

Po–Pá 16:00–21:00, So–Ne + svátky 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma
(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku do výše 500 Kč za osobu.

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí – pátek:	9:00–12:00;	13:00–17:00
Sobota:	9:00–12:00;	13:00–16:00
Neděle:		13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, email: info@rymarov.cz

Výrobky

ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potraviny Lazarczyk, Opavská 24, Rýmařov

Galerie Marie Kodovské

Mlýnská ulice č. 21

Otevírací doba: Úterý, čtvrtek, sobota 9:00-12:00 13:00-17:00

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNÍČEK
každé liché úterý v budově střediska
na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy v 13:30. Ukončení posezení 15:30–16:00.

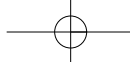
Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a napláňovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček ve druhém pololetí 2015

(každý liché týden v úterý):

22. 9., 6. 10., 20. 10., 3. 11., 1. 12. a 15. 12. 2015.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

16/2015

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc

Z Á Ř Í

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel.739 001 474 , WWW.KINORYMAROV.CZ

Sobota 19. 9. v 16:00

UUUPS! NOE ZDRHNUL...

/ Německo / 2015 / animovaný, pohádka, 86 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 100,-

Je konec světa! Blíží se obrovská povodeň, dostatečně velká na vyhubení veškerého života na Zemi. Tvorečci Dejv a jeho syn Finík, dva malí Raťafáci, se dostali na Noemovu archu na poslední chvíli za pomoci Grumpíkú Lísky a její dcery Ley. Když však archa odplovává, Finík a Lea na ni omylem nejsou. Právě dobrodružství tak pro ně teprve začíná.

Režie: Režie: T. Genkel, Scénář: T. Genkel, R. Conroy, M. Thorisson, Hudba: S. McKeon
Hrají: český dabing**Sobota 19. 9. v 19:00**

LABYRINT- ZKOUŠKA OHNĚM

/ USA / 2015 / sci-fi, thriller, akční, 129 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Když Thomas a jeho kamarádi dokázali uniknout z vražedného labyrintu, doufali, že se dokážou vrátit ke svým starým životům. Nemohli se ale splést víc. Místo svobody je čekal pouhý postup do druhé fáze zkoušky připravené organizací Z.L.S.N. Pro Thomase a ostatní přeživší Placery z labyrintu tak běhání zdaleka nekončí.

Režie: W. Ball, Scénář: T.S. Nowlin, Kamera: G. Pados, Hudba: J. Paesano
Hrají: D. O'Brien, T. Brodie-Sangster, K. Scodelario, G. Esposito, A. Gillen, R. Salazar, P. Clarkson, J. Lofland a další.**Úterý 22. 9. ve 20:15**

ROMEO A JULIE

/ VB / 2015 / přímý přenos baletu, cca 180 min

/ beze slov / mládeži přístupný / vstupné: 250,-

BALET V KINĚ

Romeo a Julie je tragický příběh dvou osudových milenců. Přelomová inscenace Kennetha MacMillana se stala baletní klasikou dvacátého století. MacMillanovo nevšední pojetí slavného Prokofjevova díla se zaměřuje především na emoční a psychologickou hloubku příběhu...Na prknech Královského baletu v Londýně!!!

Choreografie: Kenneth MacMillan, Hudba: Sergej Prokofjev, Výprava: Nicholas Georgiadis
Julie: Sarah Lamb, Romeo: bude potvrzeno později
Orchestr: Orchestr Královské opery v Londýně

BALET V KINĚ

Středa 23. 9. v 19:00

LOVE

/ Francie / 2015 / drama, erotický, 130 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 18 let / vstupné: 80,-

LÁSKA stojí mimo dobro a zlo. LÁSKA je genetická potřeba. LÁSKA je změněný stav vědomí. LÁSKA je tvrdá droga. LÁSKA je duševní choroba. LÁSKA je mocenská hra. LÁSKA přesahuje lidské já. LÁSKA je oslepující světlo. LÁSKA je sperma, tekutiny a slzy. LÁSKA je vzrušující příběh o chlapci, dívce a DALŠÍ DIVCE.

Režie: G. Noé, Scénář: G.Noé, Kamera: B. Debie
Hrají: K. Glusman, K. Kristin, A. Muyock, G. Noé, B. Debie, V. Maraval

3D

Pátek 25. 9. v 19:00

TAKOVEJ BAREVNEJ VOCAS LETÍČÍ KOMETY

/ ČR / 2015 / dokumentární, hudební, 100 min.

/ české znění / mládeži přístupný / vstupné: 80,-

Celovečerní dokumentární film vypráví o Filipu Topolovi, skladateli, textaři, klavíristovi a zpěvákovi skupiny Psi vojáci, jehož tvorba zasáhla tři generace. Snímek odkrývá, jak se v životním osudu a postojích Filipa Topola odrážela doba před i po sametové revoluci, jeho posedlost hudbou a láska k Mozartovi, ale také jeho závažná nemoc.

Režie: V. Kučera, Scénář: V. Kučera, Kamera: D. Marek
Hrají: Jáchym Topol, Filip Topol, Josef Topol, David Skála a další.**Sobota 26. 9. v 16:00**

KURÝR - RESTART

/ Francie / 2015 / akční, krimi, thriller, 96 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Luc Besson se vrací ke své mistrovské akční legendě Kurýr. Profesionální kurýr Frank Martin se musí proti své vůli spojit s nájemnou vražedkyní Annou, aby dostali skupinu bezcitných ruských překupníků s lidmi.

Režie: C. Delamarre, Scénář: L. Besson, R. Kamen, Kamera: Ch. Collette, Hudba: A. Azaria
Hrají: E. Skrein, L. Chabanol, R. Bukvic, A. Taubman, G. Wright, M. Buxton, L. Kudrjawizki a další.**Sobota 26. 9. v 19:00**

EVEREST

/ USA, VB / 2015 / dobrodružný, drama, 121 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 140,-

Everest v režii Baltasara Kormákura rekapituluje jednu z nejtragičtějších expedic, při které majestátní masív poslal svým vyzvatelům mrazivé varování. Píše se polovina devadesátých let a Himaláje se stávají oblíbenou turistickou destinací. Na osmišticovky už nespíhlají jen zkušení horolezci, ale táhnou se tam celá procesí dobrodruhů z celého světa...

Režie: B. Kormákur, Scénář: W. Nicholson, Kamera: S. Totino, Hudba: D. Marianelli
Hrají: R. Wright, K. Knightley, J. Gyllenhaal, C. Standen, J. Brolin, J. Clarke, E. Watson a další.

3D

Úterý 29. 9. v 20:00

ROGER WATERS: THE WALL

/ VB / 2014 / hudební, dokumentární, cca 180 min.

/ české titulky v rozhovoru / mládeži přístupný / vstupné: 200,-

Roger Waters The Wall je hudebně-zážitková road movie, která zachycuje světové koncertní turné zakládajícího člena legendární britské skupiny Pink Floyd v letech 2010 až 2013. Záběry, pořízené ve třech městech na dvou kontinentech, putují mezi 150 metry dlouhým jevištěm a zákulisím, ze kterého vše exkluzivně komentuje sám Waters.

Režie: Roger Waters, Sean Evans, Scénář: Roger Waters, Sean Evans
Hrají: R. Waters a další.

EXKLUZIVNĚ JEN JEDEN VEČER V ČR !!!

Středa 30. 9. v 19:00

AMERICAN ULTRA

/ USA / 2015 / akční, komedie, romantický, 96 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

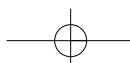
Klidný život milovníka trávy a jeho přítelkyně v malém ospalém městečku je náhle narušen, když Mika dožene jeho minulost a začne se o něj zajímat vláda USA... Klasická agentovka...

Režie: N. Nourizadeh, Scénář: M. Landis, Kamera: M. Bonvillain, Hudba: M. Zarvos
Hrají: J. Eisenberg, K. Stewart, W. Goggins, C. Britton, J. Klock, J. Leguizamo, B. Pullman, T. Grace a další.

Nejlepší hudební učebni

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Městské muzeum a Galerie Octopus

Městské muzeum Rýmařov
a Katedra výtvarné výchovy
Pedagogické fakulty
Univerzity Palackého v Olomouci

si Vás dovoľují pozvat na zahájení výstavy

MORS ULTIMA LINEA RERUM
PETR ZATLOUKAL / FOTOGRAFIE

Poslední gotické a renesanční figurové náhrobní monumenty
na Moravě a v českém Slezsku.

PRODLOUŽENO DO 27. 9. 2015

4. srpna 2015
v 17.00 hodin
v galerii Pránýř
Městského muzea
v Rýmařově

K výstavě promítá
historická umění
**HANA
MYSLIVEČKOVÁ**
vystaví Katedry výtvarné
výchovy Pedagogické fakulty
Univerzity Palackého
v Olomouci

Výstava potrvá
do neděle
30. srpna 2015

Okresní úřad
Rýmařov
Hlavní náměstí 100/1
752 01 Rýmařov
tel. 58 523 11 11
www.muzeumrymarov.cz

KAPLE V LIPKÁCH
koncert

Lenka Kawa (mezzosoprán)
Jan Gottwald (varhany)
pěvecký sbor Bernardini

16. září 2015
18:00
vstupné 30 Kč

muzeum
RÝMAŘOV

www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

Průniky, tlaky a nálady Oskara Přindiše

V září zve Galerie Octopus městského muzea na vzpomínkovou výstavu děl jednoho z nejsobitějších olomouckých výtvarníků Oskara Přindiše. Původně avizovaný výběr z prací obou bratří Přindišů nakonec kurátoři rozdělili do dvou samostatných výstav, díla mladšího Zdeňka se tak v galerii objeví později.

Ve vzpomínce na zesnulého Oskara Přindiše (1947–2012) jej přítel a interpret jeho díla Ladislav Daněk označil přívlastkem „divoce něžný outsider“. Vystihl tím rozporuplnost Přindišovy osobnosti i jeho celoživotní společenské postavení. Přindiš zůstal mimo oficiální umělecké kruhy Olomouce před revolucí i po ní, v roce 1997 se navíc odstěhoval do Horní Loděnice a žil prakticky v ústraní. Výtvarný autodidakt s technickým vzděláním, od dětství postižený ochrnutím, nekonvenční příznivec rockové hudby a beatníků, nekompromisní a takřka „neviditelný“ pracoval ve skrytu svého ateliéru na díle, jímž vyjadřoval postoje ke světu, prozkoumával vlastní nitro a hledal vnitřní rovnováhu.

Fota: Michal Vyhlídal

Tím, že muzeum vyhradilo oba výstavní sály Oskaru Přindišovi, vznikl dostatek prostoru pro prezentaci tří jeho nejpříznačnějších technik. Návštěvníci najdou nejen kresby a asambláže, ale i několik plastik včetně nepřehlédnutelné brány Den a noc (2001), kterou Přindiš vytvořil pro svého mecenáše Jiřího Bártla. Majestátní kovová konstrukce, v níž se spojuje surovost technických součástí s jemnými detaily (pavučina, květiny, domky), byla odinstalována ze svého původního zasazení a veřejně vystavena poprvé. Bránu doplňuje několik menších soch, v nichž opět průmyslový materiál a účelové součástky či kusy nářadí posloužily bizarně půvabným plastikám napůl technických, napůl přírodních tvarů (krab nebo trs hub). Přindiš ovšem pracoval s nejrůznějším materiálem, což dokládá plastika umístěná v malém sále galerie, vytvořená prakticky ze všeho, co bylo k mání, včetně zohýbaných vidliček či zvířecích kostí.

Tato plastika se nejvíce přibližuje Přindišovým asamblážím, jež jsou instalovány v jejím sousedství. Techniku asambláže začal autor systematicky rozvíjet na počátku 80. let, v Rýmařově jsou vystaveny především práce z první dekády 21. století. Komplikované struktury uvězněné v mělkých zasklených „skříňkách“, stojí na pomezí plošného a plastického vyjádření. Spleť provázků, chuchvalců, ozubených koleček, šroubů a kladek, drátů a pružin, ale i slov, nákrešů a šablon v pozadí, jež svědčí o erudici absolventa strojírní průmyslovky se zálibou v deskriptivní geometrii, vytváří svéráznou technicistní estetiku. Vykладаči Přindišova díla zdůrazňují jeho hluboký zájem o technický pokrok a současně strach z jeho zneužití. Obojí pocit je v asamblážích přítomen, krása se v nich prolíná s násilností, strohá geometrie s organickou asymetrií, sešňerovanost, která jako by měla udržet onen přesně promyšlený chaos pohromadě, odlehčuje smysl pro humor.

Zdaleka největší výstavní prostor nicméně dostaly kresby Oskara Přindiše. Kresba stála na počátku jeho výtvarných počínů a jako prostředek vyjádření a současně autoterapie zůstávala jeho nejtrvalejší technikou. Z rozsáhlého díla krešebného vybrali kurátoři část cyklu *Kresba jako terapie? ... a. s.*, kterou Přindiš tvořil průběžně od poloviny 90. let a v níž se asi nejviditelněji odráží jeho pracovitost i schopnost hlubokého soustředění. Jednotlivé listy série spojuje dokonalá šrafura, vyžadující hodiny naprosté koncentrace. Jemné křížové šrafovaní vytváří strukturu jednotlivých výjevů – geometrických či technických prvků, ale i konkrétních předmětů (bota, kápeč, maska), jež doprovází slovo *vražda* s pořadovým číslem. I zde ovšem Přindiš kresbu doplňuje jinou technikou, často opět asambláží. Na dalších kresbách pak najdeme především geometrické kompozice (např. z cyklu *Spoje, průniky, tlaky, tahy... náklady*), které svou precizností navozují klamný dojem počítačové grafiky. Výstava Oskara Přindiše je otevřena do 27. září. ZN

Exponát měsíce

Září: Zvon z kaple v Růžové (1843)

V rámci stálé expozice Městského muzea Rýmařov se nachází zvon z kapličky v osadě Růžová (založena v polovině 18. stol. Růženou z Harrachu), jež zanikla po roce 1945. Tento dar zbohatlého rýmařovského rodáka J. Münzbergera a dílo olomouckého zvonáře L. F. Stankeho z roku 1843 je posledním pamětníkem obce s dvěma sty obyvatel. Sídliště bylo doslova rozebráno na cihly, z nichž většina skončila až na východním Slovensku. Zvon zachránil před ukradením Mons. ThDr. František Vaňák, rýmařovský farář v letech

1951–1989, poté arcibiskup olomoucký a metropolita moravský.

(Lit.: Mgr. Jiří Karel, *Průvodce muzeem v Rýmařově*, 2014.)

Mgr. Petr Müller, Městské muzeum Rýmařov

OSKAR PŘINDIŠ

muzeum
RÝMAŘOV

vernisáž:
sobota
5. září
v 16 hod

úvodní slovo:
Luboš Dostál

Galerie OCTOPUS a Městské muzeum v Rýmařově

5.-27. září 2015

TROFEO NIKÉ

proslavená jízdou veteránů pod záštitou poslance Parlamentu ČR Ladislava Velebného, hejtmana Krnovského újezdě Karla Křížka, prezidentu Sdružení pro rozvoj ČSRK Praha Bostala a starosty obce Malé Karlovy Ondřeje Kalicha

JESENÍKY 2015

PROGRAM

12. září sobota

8.45 - 10.00 Malá Morávka, Horský Hotel Koprivná
10.15 - 10.45 Karlova Studánka, Kaple Sv. Huberta
11.00 - 12.00 Mnichov, Sklárna Jakub
12.30 - 14.00 Ludvíkov, Wellness hotel Peras
14.30 - 15.00 Suchá Rudná, Holzberg
15.30 - 17.00 Dolní Mořavice, Hotelový komplex Avalanche
19.00 - 22.00 TROFEO NIKÉ RETRÓ PARTY KOPRIVNÁ

13. září neděle

10.00 - 11.30 Prácheň, Hotel a restaurace Prácheň - vysílá
11.45 - 14.00 Karlova Studánka, Horské lázně Karlova Studánka
15.00 - 16.00 Krnov, Hlavní náměstí

KRNOVSKÉ HUDEBNÍ SLAVNOSTI

KAREL LOPRAIS
organizátor
FEMININE a.s.

12.-13. září 2015

www.krnovskoslavnosti.cz www.czechtourism.cz www.trofeko.cz www.europradec.cz

muzeum
RÝMAŘOV

OTEVÍRACÍ DOBA

květen - září

Dějiny textilnictví na Rýmařovsku
Externí expozice v budově

HEDVY BROKÁT

úterý + čtvrtek + sobota
9:00-12:00, 13:00-16:00

vstupné
30 Kč (dospělí)
20 Kč (snížené)

ZÁMEK V JANOVICÍCH

čtvrtek + sobota

Prohlídka galerie a expozice loutek:
13:00-14:00, 15:00-16:00

Komentovaná prohlídka:
14:00-15:00, 16:00-17:00

vstupné
30 Kč (jednotně)

KAPLE V LIPKÁCH

úterý + čtvrtek + sobota
9:00-12:00, 13:00-17:00

vstupné
30 Kč (dospělí)
20 Kč (snížené)

Soutěž Marie Kodovské

Bedřich Málek: Klobouk z Marsu

II

Už jsem si myslel
že mě nemůže nic překvapit
ale pak jsem potkal ženu
co dodala mi možnost vidět
věci nepoznané a jiné
než obyčejné předměty
(zubní pastu
autobus
a trochu písku na cestě)
v polévce plavali najednou beránci
vzduchem voněl v tu chvíli tymián
a kolo s dětskou sedačkou
opřené o sloup veřejného osvětlení
červeně blikalo
a ona ho donutila k spánku
v nočních ulicích
liduprázdného města
tak záhadného
jako odraz sluneční záře
tančící po stěně
skrže éterické vlnění neviditelného dýmu
jako svatojánské mušky v rákosí
u rybníka Svět
kde prodléval jsem ve snu
uprostřed planety
a zjistil
že nic tuto ženu nedonutí k poslušnosti
jejíž pravidla nebezpečně porušuje
a vidí skrže ně na srny
které opatrně uždibují sena
z jejího lesního lože

Už jsem si myslel
že mě nemůže nic překvapit
ale pak jsem potkal ženu
co byla před sto léty na Měsíci
a držela Zemi ve svých dlaních tak
aby nepolámala pralesy
a nerozmáčkla ledovce
plné tučňáků a bílých medvědů
svět v jejich rukou setrval doposud
a ona to ví
přes všechen prach
však nedokáže břímě držet pevně
a klopytájc po našich hlavách
hlava nehlava
jej přehazuje
z ruky do ruky
jako horkou bramboru
i se mnou
i s tebou

IV

Až si budu moci dělat co chci
nenechám se jen vynést šerpy
na nejvyšší horu světa
ale nechám se i snést
dolů do údolí
a potom až na letiště
to abych světu ukázal
jaký jsem pán
poletím pak do Bajkonuru
kde chytím taxi domů
tam bude hrát si kopa dětí
a harém oddaných matek
které budou čekat na mě
vždy dokud se nevrátím

Až si budu moci dělat co chci
objednám tuny jídla
a rozešlu je tam
kde nemají co jíst
protože já co jíst mám
a oni mají hlad
a já nemám rád
když někdo skučí hlady
to pak chodím se špunty v uších
do nehlubšího lesa
kde poslouchám ticho a houby
jejich klobouky vystupují z mechů
a září červeně na slimáky
kterým se nelíbí ty bílé bradavice
a proto je nelízájí

Až si budu moci dělat co chci
půjdu na chvíli do Pekla
to abych věděl
jaké to tam je
a rozmyslel si pak mnohé činy
kterých jsem se již dříve dopustil
a kterých nyní lituji
a pak se vydám podle šipky k Ráji
co přitloukl Bůh před mým domem na kůl
tam ale jen nakouknu
protože kdybych chtěl vstoupit
nemohl by se mnou můj černý kocour
viděl jsem ho tuhle ležet na silnici
černá srst zbrocená tmavou krví
a oči vypadené z důlků
kurva jak já jsem nadával
přesně tohle jsem nechtěl vidět
až si budu moci dělat co chci
pohladím všechny černé kočky
po jejich lesklé srsti
podívám se zkoumavě do jejich očí
a pošlu je chytat myši
ale už nikdy to nebude takové
jako dřív
protože můj černý promočený kocour
už nevidí

XXVIII

V předsíni je tma
chodím kolem se svíčkou v ruce
které jsem již dříve fouknul do knotu
abych ji moc nerušil
a přemýšlím jak se asi mám
a proč jsem přede tmou a ne v ní
kde se to tam vzalo
kdo je ten co ji tam dal
kdy se rozplyne
a koho vezme s sebou

Někdy na mne volá
láká mne svými výdechy
ale příliš se bojím
než abych se nechal pohltit jejím chřtánem
radši se na ni ani nedívám
pouze přes zrcadlo vím
jak tma vypadá

Jednou jsem viděl démona
měl na sobě černou kapuci
a pod ní plášt'
jenž byl utkán z tmových vláken
přistoupil k mé ležící postavě
sevřel mi srdce tak
že nemohl jsem ani dýchat
a oči se mi propadly v prostřed hlavy
myslel jsem si tehdy
že už nikdy neuvídím
krvavý odlesk vlasů čarodějných

V předsíni je tma
někdy v ní tuším pohyb
mezi chodidly se mi pak najednou
proplétá můj černý kocour
z úst jakoby lidských mu vychází pára
vonící po vzdálené lulce
jeho mokrá srst zanechává mozaiku otisků
na nohavicích mých svátečních kalhot
z asijských jistě přírodních vláken

kdysi jsem je našel ležet přede dveřmi
byla u nich cedulka od Něj
prý že to je za ten klobouk

V předsíni je tma
v zasíni je světlo
a mezitím mezi tím stojím já
z jedné strany oslněn
ze druhé otemněn
nevím kudy kam
nevím ani kam kudy
nevím celkem nic

ovšem vím co bych chtěl vědět
třeba jak se mám
proč jsem
kde to
kdo je
kdy se
a koho

V předsíni je tma
dnes už vím
že tam bude vždy po západu slunce
podívám-li se do zrcadla tím směrem
kdykoliv zhasnu

Připomínáme si – 70. výročí odsunu a dosídlení pohraničí

Zdeňka Stejskalová: Kněžpolské vzpomínky (1. část)

V září 1945 vystoupil z vlaku v Dětrichově nad Bystřicí Jan Filo z Drietomi u Trenčína, který se vrátil z německého koncentračního tábora. Po deseti kilometrech došli s manželkou i synkem Vladimírem do vesnice Kněžpole a nastěhovali se do rodinného domu č. p. 37. V následujících letech se rodina rozrostla o čtyři dcerky. Rodiče doufali, že zde najdou nový a lepší domov. Po třiceti letech se přestěhovali do ne-dalekého Rýmařova. Splnili se jejich očekávání?

V domě č. p. 37 bydleli Schwarzerovi s dcerou Helgou, jejich syn Franz se dosud nevrátil ze západní fronty, byl nezvěstný. Uvedený dům měl tři obytné místnosti a po válce byl obýván německou rodinou, dosídlenci Filovými a vojáky Rudé armády. Údajně bezproblémové soužití bylo ukončeno odsunem Němců v roce 1946. Za války dle pamětníků byli do vesnice nasazeni k práci sovětský zajatci, jeden z nich zde zahynul. Jiný zajatec, mladý Srb, pracoval na statku č. p. 40, sblížil se s dcerou majitele a narodil se jim chlapec. Dědeček Ernst Bandt marně v Praze vyřizoval, aby nebyli zařazeni do odsunu.

Ze západního Slovenska, od Trenčína a Nového Mesta nad Váhom, se do Kněžpole přestěhovali s rodinami Štefan Ondruška (č. p. 1, od roku 1956 č. p. 30, po roce 1961 č. p. 21), Jan Kvasnica (č. p. 68), Pavel Pilko (č. p. 35, po roce 1960 č. p. 3), Janečkovi (č. p. 24), Jan Buberník (č. p. 12), Emil Murarik (č. p. 6), Vincenc Bulko (č. p. 26), Josef Bulko (č. p. 22), Štefan Štrba (č. p. 19), Vojtěch Čaňo (č. p. 48), Ondřej Bernát (č. p. 28), Jan Benedikovič (č. p. 15), Štefkovi, Spišiakovi (č. p. 30).

Z Moravy, od Starého Hrozenkova, pocházela rodina Františka Vráblíka z č. p. 36 a Šopíkoví z domu č. p. 40 a č. p. 33, podobně Anna Filová, rozená Šopíková. Jan Juračka z č. p. 21, Karašínských, Sadovští (kovář z č. p. 66) a Margita Šopíková přišli z Bardějova. Marie a Jaromír Malaskovi se do rodinného domu č. p. 49 přistěhovali z Bohuňovic u Olomouce. Byli to pracovití a poctiví lidé, rozuměli zemědělství, po válce byli plni radosti, optimismu a chuti do života. Zlatokopové a dobrodruzi pohraničí brzy opustili, a proto zde nejsou uvedeni.

K usedlostem náleželo cca sedm až čtrnáct hektarů pozemků, živý inventář byl po válce mladými Němci odehnán na zbídačené území Sovětského svazu. Jaroslav Šopík převzal hospodářství od rodičů a obdělával 24 hektarů. Další pozemky mívali rolníci v pronájmu. V čele obce působili postupně Jan Buberník, František Vráblík, Ferdinand Karašínský a Vojtěch Čaňo.

Okolo roku 1950 se vesnice rozrostla o Slováky z Rumunska, kteří využili repatriace. Jednalo se o početné rodiny s příjmením Hňátek, Čajan, Michalčák, Chavík, Šuba, Lašák, Motyčák, Horelica. Nebyli soukromými zemědělci, pracovali v lese a u státních statků.

Aktivní byli hasiči, členové Červeného kříže, Svaz žen, myslivci. Rodiny byly početné, se dvěma až pěti dětmi, Buberníkovi měli třináct zdravých potomků se jmény Jan, Anna, Hedvika, Vilém, Josef, Helena, Štefan, Milan, Antonín, Jaroslav, Marie, Jaroslava a Božena. U dětí se

Jaroslav Šopík v roce 1945

Kateřina Šopíková s dcerou Annou Filovou v krojích, vnúčky Anna a Zdeňka, 1953

Část Kněžpole s kostelem, 1938

Fota: archiv Z. Stejskalové

v zemědělských rodinách počítalo s plným zapojením do práce. Jaromír Malaska byl i řezníkem, uměl udělat zabíjačku, Vráblík původně tesařem, ale neměl pracovní příležitost, nebudovalo se. Jan Filo byl obuvníkem, Sadovský se živil jako vyhledávaný kovář. Ondruška byl uznávaným koňarem. Benedikovič uzdravoval sousedům nemocný dobytek. Pilko roznášel noviny, dopisy a balíky z pošty v Ryžovišti. Sedláci s koňmi vypomáhali při stavbě uničovských strojůren, jindy si přivydělávali v lese.

Bylo potřeba vybudovat vodní hasičskou nádrž na louce Vojtěcha Čaňo pod školou, předtím občané při brigádách přehrazovali tok potoka Sitky, aby byla zajištěna rezerva vody k hašení požáru. Naštěstí nehořelo, výjimkou byl požár stodoly směrem k Veveří někdy v roce 1956. Obecní hřiště vzniklo na rovině za hřbitovem.

Já jsem se narodila doma v Kněžpoli v období sněhové kalamity, když se maminka včas nedostala do rýmařovské nemocnice a přidělená porodní asistentka bydlela až v Lomnici. Strýcovi silní koně ji dovezli na saních v poslední chvíli, aby přivedla k životu přidušené dítě o hmotnosti 4,8 kg a kolabující rodičku. Kmotřenka ze Slovenska přijela kvůli závějím až za tři týdny a já byla v místním kostelíku pokřtěna jako první české dítě začátkem roku 1947.

Až do svých osmi let jsem byla baculatá děvče, které si tatínek rád vzal s sebou při zimní cestě k rodičům do Drietomi, aby jeho krajané viděli, že se máme dobře v Sudetech, jak náš domov nazývali.

Žili jsme skromně, oblečení i potraviny byly na přiděl jako v celé republice. Vařilo se hlavně z domácích surovin, šikovné hospodyňky pekly domácí chléb. Vzpomínám na maminčiny krásně nakynuté bochníky a hlavně na chlebovou pochoutku zvanou „osuch“. Byla to velká plac-ka, jako pizza, ale bohatě pokmínovaná a hluboce zbrzděná se zlatou vypečenou kůrkou.

Jako princezna jsem se cítila, když mě pan učitel ve 2. třídě osvobodil od kotoulů v hodině tělocviku na dřevěném stupínku před tabulí; měla jsem nové, i když přešíváné šaty a pletený svetřík od maminky, obojí zhotovené po nocích.

Na nákup jsme chodili do Ryžoviště, cesta zkratkou polními cestami trvala aspoň hodinu. I k praktickému lékaři se muselo do Ryžoviště, občané vlastními silami udržovali polní cestu sjezdnou. Dětský lékař měl ordinaci přímo v suterénu kněžpolské školy, kam dojížděl z Rýmařova jednou za měsíc. Ve školní třídě byl v roce 1954 zřízen žňový útulek pro malé děti.

U výměry deseti hektarů byly obvykle zastoupeny následující plodiny: 1,5 ha brambor, 1,5 ha oseto jetelotrávou, 1,5 ha ječmene (kvalitní obilí vykupovaly pivovary), 0,7 ha máku, 1,5 ha žita, ovsa, 1,5 ha krmné řepy, brukve, 1,3 ha lnu a 0,5 ha pastviny u domu.

S politováním lze konstatovat, že po roce 1945 se nepodařilo ani přes opakovanou snahu vypěstovat v sadech u jednotlivých zemědělských usedlostí kvalitní ovoce, i když stromy vysázené zde německými obyvateli dávaly slušnou úrodu jablek, hrušek a rynglů. Důvod lze vidět v odrůdách nevhodných pro drsné podnebí a také v nemožnosti uchrá-

nit stromky na pastvinách před skotem a v zimě korunky stromků při vysoce navátém sněhu před okusem zvěří.

Ze všech plodin kromě řepy byly stanoveny povinné dodávky státu, podobně jako u hovězího dobytka, prasat a vajec. Na uvedeném statku byl ideální stav 4–5 dojníc, 2 jalovice, 1 býk, 2 telata. Pokud neměl rolník koně, používal kravský potah nebo volky. Chovaly se prasnice se selaty, prasata na výkrm, drůbež. Objemového krmiva bývalo málo, a proto se sekala tráva z mezí, příkopů a lesních pasek. Výměra orné půdy se nemohla zmenšovat např. zatravnováním, hospodařilo se intenzivně. Dotace neexistovaly, naopak povinné dodávky státu byly téměř nesplnitelné a pak následovaly sankce.

Soukromí rolníci neměli nárok na dětské přídatky, byli zařazeni do poslední, IV. důchodové skupiny s odchodem do penze o pět let později než pracující v jiných oborech. Při neúrodě v roce 1952 bylo obtížné odvést povinné dodávky, dobytek byl omezen krmem jadrným krmivem, proto např. Filovým na jaře při telení uhynuly 3 z 5 krav. Dětem se ředilo mléko vodou, máslo neznaly. Hrozila exekuce obilí, rolníci alespoň osivo na jarní setbu schovali u dobrých lidí, např. na hájence u Marchovských.

Štefan Štrba utekl s rodinou na Slovensko, po odpykání trestu – 6 měsíců nepodmíněně – se musel vrátit, rodina se rozpadla. Jaroslav Šopík si zakoupil nový traktor, byl prohlášen za kulaka a stroj byl zabaven pro strojní a traktorovou stanici v Rýmařově. Naštěstí měl těžké koně: kobyliku Frídu, valachy Maxa a Fuksu.

Občan Josef Šopík (narozen 25. srpna 1897) byl jednou z tragických obětí politických procesů padesátých let. V létě 1950 si postěžoval na poměry v novém státě a zmínil se o přednostech první republiky před vojínem a udavačem Josefem Bulkem z Ryžoviště (narozen 11. června 1927 v Bošáci), který byl jeho hostem. Již 10. října 1950 byl tento pocitivý a pracovitý člověk, věřící křesťan a zároveň komunista, odsouzen

Žáci národní školy v Kněžpoli s učitelem Milanem Švihálkem v červnu 1965

na 7 měsíců nepodmíněně za přečin pobuřování proti republice, šíření poplašné zprávy, hanobení ústavních činitelů a popuzování. Trest si odpykával v krajské soudní věznici v Olomouci od 11. dubna 1951 a 23. srpna 1951 ve věku 54 let zemřel. Dodatečné poděkování by si jistě zasloužili představitelé lidosprávy Vojtěch Čaňo a Jan Buberník za statečnost při vyhotovení kladných hodnocení pro soud i k žádosti o milost prezidentu republiky.

Do zánovní a výstavné budovy národní školy se od roku 1945 celých deset let nedařilo zajistit kvalifikovaného pedagoga. Působil zde svěrázný pan učitel, původním povoláním číšník. Během prvních vyučovací hodiny odcházal údajně telefonovat k jedinému telefonu do hospody paní Malaskové. Ne vždy se včas a v pořádku vracel. Třídu ale nezapomněl při odchodu zamknout a jeho funkci pak přebírali nejstarší žáci. Rodiče si nás vyzvedávali oknem, bylo třeba odpoledne pást dobytek, vypomáhat na poli či hlídat malé sourozence. V obci nebyla mateřská škola ani jesle. Rozšafný pan Vojtěch Čaňo pod okna třídy přistavil vůz platoňák se senem a do něj jsme naskákali. Odvážní chlapečci jindy

Žáci národní školy v Kněžpoli v červnu 1962

využili k sestupu hozeného lana z pavězy. Několik absolventů naší školy bylo vráceno zpět z rýmařovské osmiletky, aby si zopakovali učivo 5. ročníku. Dočasně byla do vesnice dosazena mladá učitelka, za trest. Vesnickými dětmi opovrhovala a šikanovala je.

Velkým přínosem pro obec byl příchod učitele Bedřicha Labounka v roce 1955. Vystřídal Vojtěcha Kočířka ve funkci ředitele jednotřídní národní školy pro žáky 1.–5. ročníku z Kněžpole a Veverí. S ním se otevřela dětem cesta ke kvalifikovanému vzdělání. Po dvou letech se zvýšil počet žáků až na 60 a nastoupili noví učitelé – Lubomír Znojil, Věra Buřtová, Jaromír Papajík.

Škola se stala i kulturní institucí: ředitel s dětmi nacvičoval divadlo, vedl ochotnický kroužek dospělých (hra Maryša), otevřel obecní knihovnu, promítal filmy, zajistil vysílání obecního rozhlasu. Na účast v zájmových kroužcích ale děti zemědělců čas neměly. Od 6. ročníku žáci navštěvovali školu v Rýmařově, odjížděli z obce v sedm hodin ráno, po šesté vyučovací hodině nemohli stihnout odjezd ve 13 hodin a chodívali pěšky domů, pokud je vyučující velkoryse neuvolnil dříve z hodiny. V šedesátých letech bylo zřízeno nové spojení a autobus odjížděl i v 16 hodin.

(Dokončení příště.)

Sportovní klub Studio Sport a Zdraví Rýmařov Září 2015

PŘIJÍMÁME NOVÉ DĚTI DO SPORTOVNÍCH KROUŽKŮ

CVIČENÍ RODIČŮ A PRARODIČŮ
S DĚTI 2 - 5 let

AKROBACIE PRO KLUKY 5 - 6 let

GYMNASTIKA - AEROBIK
PRO DÍVKY 5 - 6 let

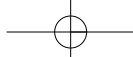
Informace a přihlášky

Studio Sport a Zdraví, Žižkova 31, 795 01 Rýmařov
Tel. 554 212 346

Mob. 607 044 831, 736 174 515

E-mail : lydie.svedikova@tiscali.cz

www.studiosportazdravi.cz

Organizace a spolky

Představení o hraběnce Báthoryové předčilo očekávání

Poté, co muselo být pro vytrvalý déšť zrušeno červnové představení muzikálu *Báthoryčka* Těšínského divadla, se diváci dychtící po kulturním zážitku konečně dočkali. Těšínský soubor přijel v náhradním termínu a muzikál odehrál 28. srpna před téměř vyprodaným hledištěm přírodního amfiteátru divadla La Skála v Janovicích.

Vrcholem letošní letní sezóny přírodního divadla La Skála v Janovicích bylo muzikálové ztvárnění příběhu hraběnky Báthoryové v podání souboru Těšínského divadla. Legenda se dočkala knižní podoby (historický román *Čachtická paní* napsal Jožo Nižnánsky v roce 1932), filmového zpracování (velkofilm *Bathory* režiséra Juraje Jakubiska vznikl v roce 2007) a slovenská divadla ji uváděla jako muzikál. Světovou premiéru měla *Báthoryčka* v červnu 2000 na prknech Divadla Andreja Bagara v Nitře, českou premiéru pak v Těšínském divadle 7. září 2013. Je výsadou legend, že se tu a tam odchylují od historických faktů, a tak se i každé zpracování osudu Alžběty Báthoryové snaží o vlastní pohled na tuto osobnost.

Krvavá hraběnka a nejmasovější vražedkyně v uherských dějinách (počet jejích obětí se podle historiků odhaduje na 300 až 650, ale také až na 3 000) týrala vězněné ženy hrůznými způsoby. Z lékařského hlediště šlo o nemocnou, impulzivní sadistku, přičemž krutosti na ženách páchala pod tlakem neodolatelné vnitřní pohnutky. Uherský palatin hrabě Thurzo po zjištění zřůdných skutečností odsoudil hraběnku k doživotnímu vězení na Čachtickém hradě s tím, že později proběhne veřejný soud. Ten se však nikdy nekonal a uvězněná Alžběta zemřela 21. srpna 1614.

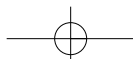
Muzikál Těšínského divadla v režii slovenského režiséra a choreografa Jaroslava Moravčíka, který se představení v La Skále zúčastnil osobně, nabídl divákům celou řadu dobových i moderních prvků. Objevily se historické tance, folklór, výrazový tanec s prvky artistiky, charakterový tanec s důrazem na rytmus a v neposlední řadě i zajímavý stylový pohyb ilustrující satanské mše. Muzikál se vymyká běžnému standardu a snaží se zachytit větší hloubku, než bývá v tomto žán-

ru zvykem. Až nápadně netradiční je režisérské pojetí celého příběhu, který Alžbětu Báthoryovou nevykresluje jako šelmu bažící po krvi, ale především jako nešťastnou ženu toužící po lásce. Tím se odchyluje od knižní podoby Nižnánského, která se spíše drží tradičních mýtů a pověr než skutečnosti.

Silný příběh, výrazné charaktery a samostatné činoherní dialogy vyžadují také skvělé syntetické herce, kteří musí excelovat nejen v činohře, ale i ve zpěvu a tanci. A to se souboru podle diváckého ohlasu nad očekávání podařilo. Ve výpravném představení s hudbou Henricha Leška a libretistů Martina Sarvaše a Ivana Vojtka se vystříдалo více jak čtyřicet herců a tanečníků, pro které byl na závěr představení dlouhotrvající aplaus ve stoje tou nejlepší odměnou. Pokud vedení divadla La Skála půjde v budoucnu touto cestou a bude zvat podobně kvalitní soubory, jakým bylo Těšínské divadlo, mají se diváci opravdu na co těšit.

JiKo

Z okolních obcí a měst

Rozloučení s prázdninami v Dětrichově nad Bystřicí

V sobotu 29. srpna odpoledne pořádala obec v areálu fotbalového hřiště v Dětrichově nad Bystřicí rozloučení s prázdninami. Program tvořily soutěže pro děti, při kterých si mohly změřit síly, rychlost, dovednost, ale hlavně se dobře pobavit. Děti v doprovodu rodičů soutěžily v těchto disciplínách: střelba lukem, střelba vzduchovkou, lovení rybiček, chození na chůdách, skákání v pytli, házení kruhů na terč, přetahování lanem, házení na terč s plechovkami apod.

Akce byla spojená také s tradičním fotbalovým utkáním ženy versus starší páni. Soubor se odehrál v zábavné atmosféře a všichni na trávníku ukázali sportovního ducha a dobrou kondici! Početní diváci se skvěle bavili! Ženy porazily pány 2:1.

Ve večerních hodinách odstartovala diskotéka pod širým nebem. Volnou zábavu doprovázely populární písně, u kterých se dobře tančilo do pozdních nočních hodin.

Rodiče i děti tak příjemně strávili poslední prázdninový víkend. Programu se zúčastnily na dvě stovky návštěvníků. Poděkování za pěkný zážitek patří všem organizátorům! *Fota a text: Karol Volf, předseda výboru pro občanské záležitosti, Dětrichov nad Bystřicí*

Školní start ve Staré Vsi

Zahájení školního roku a vítání prvňáčků probíhalo letos v krásně opraveném staroveském kině, protože klientů naší školičky už je tolik, že bychom se s davy rodičů a příbuzenstva, fotografy, zvědavci a VIP hosty do tělocvičny nevešli. V mateřince máme 35 dětí a tři náhradníky ve dvou odděleních. Nově sem nastoupila asistentka Petra Mikušová a vždy usměvavá paní učitelka Markéta Beránková. Do lavic v základní škole letos usedne 50 žáků, o které se bude starat šest učitelů. Věříme, že schopnými posilami stávajícího pedagogického sboru zajistí budou Mgr. Dana Kucharčíková, Mgr. Michal Půda a Mgr. Kamila Pánková. Školní družinu, která poskytuje i zájmové kroužky a dopravní službu na trase Rýmařov – Stará Ves a zpět, bude navštěvovat 46 zájemců, rozdělených podle věku do dvou oddělení.

Pamětní listy a dárečky z rukou starosty obce Karla Stržínka a ředitelky školy RNDr. Evy Staňkové, CSc., převzalo deset nových prvňáčků, pro které jsme zdarma připravili celou potřebnou výbavu k vzdělávání.

K dalším letošním novinkám patří rozšíření nabídky školní kuchyně – zajištění svačinek pro žáky základní školy. Děti rovněž mohou využívat zbrusu novou jazykovou učebnu, zajímavé atrakce na školní zahradě, čtyři moderní počítače s tablety a příslušenstvím z EU projektů a před kolaudací je i nová herna a učebna školní družiny. Tradičně nevybíráme poplatky za pobyt ve školní družině, v kroužcích a při dopravní službě. Jsme otevřená komunitní škola, přístupná všem. Nechcete se k nám přijet podívat?

Fota a text: Eva Staňková, ředitelka ZŠ a MŠ Stará Ves

V Tvrdkově opravili kanalizaci

Začátkem srpna obec Tvrdkov začala s rekonstrukcí místní kanalizace a chodníku. Výsledkem byla nejen oprava části kanalizace a chodníku, ale i zkrášlení prostoru v okolí čistírny odpadních vod a hlavně zvýšení bezpečnosti našich občanů i návštěvníků obce. Tato akce byla podpořena z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci programu Podpora obnovy venkova 2015.

Jan Žédek, starosta Tvrdkova

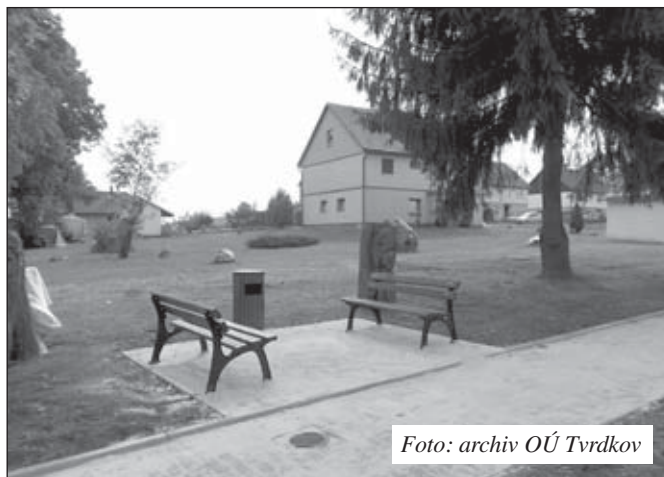
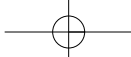

Foto: archiv OÚ Tvrdkov

V Dolní Moravici zahájili školní rok netradičně

Letošní školní rok zahájila Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice oproti rokům předchozím trochu netradičně. Využili jsme slunečného počasí a uspořádali slavnostní začátek roku na zahradě základní školy, kde jsme přivítali všechny děti, rodiče i prarodiče. Letos nám přibylí tři prvňáčci, celkem tedy bude naši malou školičku navštěvovat 14 žáků od 1. do 4. ročníku. V roli nováčka se necítili jen naši nejmenší, ale i nová paní učitelka Hana Michálková, která pro děti připravila drobné dárečky a seznamovací hry. Na závěr tohoto setkání všechny děti i paní učitelky obdržely frkačky, kterými slavnostně ohlásily vstup do nového školního roku s přáním: „Ať se nám všem letošní školní rok vydaří.“

*Dagmar Kučerová, ředitelka ZŠ a MŠ Dolní Moravice,
foto: A. Mosná*

Co už stihl Studentský klub Břidličná

Je tu opět září a spolu s ním první zprávy ze Studentského klubu Břidličná. První školní den jsme se podíleli na svátečním přivítání prvňáčků a předškoláků představiteli města a školy. Právě předškoláci si zasloužili malé pohlázení v podobě dárkového balíčku, který jsme pro ně připravili.

V pátek 4. září jsme se vydali na zámek v Holešově. Byl to výlet pro

nejpilnější sběrače druhotných surovin a hlavně milovníky přírody. Výlet za sběr je již tradicí, ale letos jsme dali dětem možnost výběru, co je pro ně větší odměnou – zda čokoláda, nebo výlet. Ti, kteří dali přednost výletu, tak mohli autobusem objednaným u Ing. Petřika vyrazit za dobrodružstvím a poznáváním zároveň. V zámku si prohlédli hned několik expozic včetně výstavy exotických zvířat a nejhroženějších druhů na Zemi. Mohli nakrmit nejmenší opičky světa, kosmany zakrslé, ale i tamaríny, pohladit africké želvy, agamu, chameleony nebo burunduky. A do třetice jsme pro zájemce o přírodu opět ve školním roce 2015/16 otevřeli přírodovědný a chovatelský kroužek. I v letošním roce čeká na jeho členy několik vylepšení, přibylí tři akvarijní sety a chovné nádoby pro raky a želvy, nové přírůstky ve voliére, malí králíci a dokonce i strašilka australská. O to, že se zvířátkům i přes prázdniny dařilo, se letos zasloužily Iva Stonáčková a Anežka Adámková ze 7. A. Bližší informace o členství a plánu činnosti v kroužcích jsou uveřejněny na stránkách školy nebo ve sborovně.

Nakonec bychom vás chtěli pozvat na Mezinárodní noc pro netopýry, kterou pořádáme již podruhé ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UP Olomouc a Českou společností pro ochranu netopýrů. Uskuteční se v prostorách ZŠ Břidličná 17. září od 18:00 se zoologem Mgr. Tošenovským. Těšíme se na vaši účast!

Foto a text: Květa Děrdová, vedoucí SK Břidličná

Krajský volejbalový turnaj ČSSD v Dolní Moravici vyhrál tým Neřeš to Bruntál

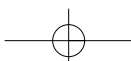
V sobotu 5. září se v Dolní Moravici konal krajský volejbalový turnaj ČSSD, kterého se zúčastnili poslanec Parlamentu ČR Ladislav Velebný a hejtmán Moravskoslezského kraje Miroslav Novák. Součástí turnaje byl pestrý kulturní program. Letošní šestnáctý ročník vyhrálo bruntálské volejbalové družstvo Neřeš to.

Sportovní akce, na které se soutěžilo o pohár předsedy Krajského výkonného výboru ČSSD Moravskoslezského kraje, se uskutečnila ve Sportovním areálu TJ Dolní Moravice. V doprovodném programu

vystoupily bruntálské mažoretky a gymnastky, orientální tanečnice Dambra Bruntál a večer odstartovala diskotéka s karaoke. Akci navštívilo na tři sta diváků.

Do letošního ročníku turnaje se přihlásilo devět družstev. Vyhrál jej tým Neřeš to Bruntál, na druhé příčce skončilo družstvo Escape Bruntál a třetí místo si odvezli Pumpaři Bruntál. Nejsympatičtější hráčkou byla vyhlášena Markéta Pavelková, jako nejstarší hráč byl oceněn Rostislav Škrda.

Foto a text: Radek Vráblick

Franz Brixel: Horská kronika

(Přeložila Jitka Procházková)

O třech dotěrných přátelích

Na venkově, stejně jako na malém městě a také v Rýmařově, bylo dříve a ještě i dnes je zvykem, aby tkalci zašli za sousedem nebo známým se snídaní, jakož i se svačinou, popovídali si o obchodě či jiných záležitostech, dozvěděli se novinky nebo jednoduše vykonali návštěvu, a potom opět posílení a povzbuzení k další činnosti se vrátili domů. Když čas dovolil, zastavil se návštěvník na více místech. Tyto důvěrné styky netvořily jen vzájemnou vzpruhu, nýbrž fungovaly také do jisté míry jako živé noviny.

U mého otce, jenž měl nejen několik tovaryšů a učňů, nýbrž také povícero nájemníků, bylo vždy hodně návštěv, už proto, že můj otec byl lidumil a miloval společnost.

Samozřejmě mladí lidé prováděli nezbedné kousky právě tehdy, když můj otec nebyl přítomen, neboť v jeho přítomnosti se museli chovat slušně. Když však otec nebyl doma, to obyčejně pracoval na poli, tropily se povětšinou různé čertoviny.

Jednoho odpoledne přišel Leopold Klaner, mladý, prostý, ale silný člověk, aby si jako obyčejně u našich tovaryšů snědl svou svačinu. Ta sestávala z jedné a půl libry chleba s máslem a sýrem. Někdy se naši tovaryši podívovali tomu velkému klínu chleba, který Klaner snědl, a žertovně mu říkali: „Leopolde, dnes sis vzal s sebou málo chleba!“ – Nato jim hned odpověděl: „Ještě tu v kapse od kalhot mám něco k zakousnutí!“ – Byl to ale zrovna tak velký kus jako hodiny na stěně, které visely vedle něj. Když pěkně snědl všechno, co si přinesl, dostal obyčejně žizeň, a to potom vypil syrovátku, kterou měli tovaryši postavenou na parapetu. Vždy jsme měli krávy, a tak moje matka vyráběla syrovátku, když připravovala tvaroh, a nechávala ji k pití tovaryšům. Tovaryše to už dlouho zlobilo, protože tento Leopold přicházel denně a pokaždé syrovátku vyzunkl. Domluvili se tedy, že to mu mlsnému kocourovi něco provedou.

A tak nalili do hrnce se syrovátkou porci šlichty (kyselou, lepkavou tekutinu ze škrobu, kterou tkalci používali k uhlazení a zpevnění vlákna), jež zrovna vypadala a zapáchala jako syrovátka, a jeden sprostý chlap ještě do toho nadělal, aby byl hrnec plný. Když Leopold zase přišel a snědl svůj chleba, šel jako obyčejně ke známému hrnci, a tu spatřil, že je plný. Spokojeně se usmál a pravil: „Dneska máte asi pěkně čerstvou syrovátku?“ „Ano,“

odvětili tovaryši, „můžeš se dosyta napít!“ Leopold si přiložil hrnec ke rtům a vyprázdnil ho najednou jako obvykle.

Když byl s tím lahodným nápojem hotov, položil pomalu hrnec na parapet, zkrivil ústa a obličej, začal plivat a rychle vyběhl ze dveří.

Jak mu asi potom bylo, nemohu vám vyprávět, vím jen tolik, že se od té doby dlouho neukázal a už nikdy nechtěl od svých kamarádů napít.

Tím byl první dotěra odstraněn.

Tento Leopold Klaner byl syn starého tkalce Klanera a byl velmi hloupý.

Jeho tři bratři byli bohatí továrníci a Johann, nejstarší z nich, byl osm let starostou. Všichni čtyři dostali od svého otce mnoho peněz, ale Leopoldovi nic nedali, neboť by všechno rozházel.

Po celý svůj život zůstal starým tovaryšem (zemřel v roce 1848). Stále vandroval po okolí a opatřil si seznam pěkných dívek na vdávání z okruhu deseti mil. Kdo hledal nevěstu, zašel jednoduše za Leopoldem, aby si u něj vybral podle svého přání. Pokud se však s vyvolenou oženil, musel mu za každých 100 zlatých věna zaplatit máz piva, a tak se mu říkalo Klaner Lötschel se seznamem.

Nedlouho po výše popsaném žertu se objevil druhý dotěrný přítel, tkalcovský tovaryš, jenž pracoval v Edrovicích a byl krajanem našeho tovaryše Gullera, narozeného v Pardubicích v Čechách.

Jak jen mohl, přišel na návštěvu do města ke svému krajanovi. Avšak nikdy nepřišel z nezištného přátelství, nýbrž proto, že Guller více vydělával, a tak musel svému příteli vždy něco dát. Tento Čech byl pijan, který neměl nikdy dost, a tak dlouho svého krajana obtěžoval, až zaplatil máz piva. Ten však návštěvník vypil sám.

Aby se toho dotěrného příživníka zbavil, přičaroval náš tovaryš do přineseného piva pořádné množství rtuti, a protože byl zrovna teplý jarní den, byl návštěvník vyzván, aby vyprázdnil džbán piva na jeden zátah. Kdyby to nezvládl, musel by to pivo zaplatit sám. V opačném případě dostane ještě půllitr piva zadarmo.

Takový ochlasta a zištný člověk se nemusí vůbec pobízet. Skutečně vypil celý obsah najednou!

Z opatrnosti ho záměrně dlouho zdržovali před podáním toho neblahého nápoje, až byl pro něj nejvyšší čas jít domů, a tak poté, co nápoj vypil, odešel.

Sotva vyšel u horní brány z města, zapo-

čala neblahá revoluce v jeho podbřišku, jež ho vyděsila.

Zrychlil krok, aby se dostal ven, ale sotva byl u kaple, kde se dříve vinul dolů z kopce kruhový úvoz, musel vykonat první exekuci. Ale nešlo to tak lehce – neboť vypitá rtuť šla ven jen trhavě. A zatímco tak seděl v příšerných úzkostech, blížil se úvozem nahoru smuteční průvod z Edrovic, ve kterém šlo několik známých podvedeného Čecha. To byla pro nebohého pijana fatální věc, neboť kam teď měl se svou průtrží utéct?

Na návrší vlevo i vpravo byla pole s dělníky, kteří je obdělávali. Nechtěl-li zůstat sedět, musel si v tom pozeňnaném stavu natáhnout kalhoty a vydat se na cestu domů, což také učinil.

Od té doby navštívil jen vzácně svého krajana. Napít však už nikdy nechtěl!

Nyní se dostáváme ke třetímu dotěrovi. Byl to mladý ženatý muž jménem Riesner z Dolní Moravice.

Kdykoli přicházel Riesner do města, navštívil mého otce, a protože byl silný kuřák, měl protivný zvyk si z čistě zistnosti vyškemrat tabák od našich tovaryšů tak, že si z různých tabaterek napěchoval svou dřevěnou, jilmovou dýmku.

Tovaryši mu nechtěli doslova odmítnout; přece postupem času, když se žebrání příliš často opakovalo, měli toho konečně dost.

Muž, jenž vlastní dům a pozemky – a stále loudí tabák od chudých tkalcovských tovaryšů – to bylo na jejich trpělivost příliš!

Byl to sice velmi dobrý muž, ale měl ještě k tomu nestydatost, že si nikdy nesundal z hlavy svůj plstěný klobouk – vyjma kostela a u starosty – jinak svůj filc nikdy nesundal dolů, stejně jako svou hůl nikdy nedal z ruky.

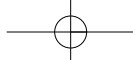
Jednoho dne přišel, zrovna když nebyl můj otec doma, ihned sáhl po své dýmce; ale jako obvykle byl jeho pytlík s tabákem prázdný.

Jako vždy se hned obrátil na jednoho z tovaryšů, aby mu napěchoval dýmku.

Tovaryš, který seděl na židli vzadu, na něj zavolaal, že zrovna dostal úplně čerstvý tabák.

Riesner, dychtivý, aby naplnil svou dýmku, sahal po tabatěrce, ale tovaryš mu řekl, že má tabák ještě v balíčku a že mu má podat dýmku a on už mu ji napěchuje.

S úsměvem mu Riesner podal svou fajfku. Mezitím odvedl jiný tovaryš Riesnerovu pozornost, aby mu ten první dýmku řád-

ně nacpal. Teď si Riesner dal dobře naplněnou dýmku do úst, posadil se na lavici u kamen, zapálil oheň, opatrně přiložil žhounoucí troud na tabák, zavřel poklop a v mocných tazích bafal ten laciný tabák. Netrvalo to však dlouho – zasyčení – prásk – a dýmka mu vyletěla z úst a klobouk mu sletěl z hlavy. Chvilí seděl celý zkamenělý zahalen oblakem smradlavého dýmu,

obočí a vlasy měl sežehnutý! Když se pozvolna z leknutí vzpamatoval a zase přišel k sobě, beze slova popadl svou dýmku, klobouk a hůl, vyskočil ke dveřím, aniž by se jako obvykle rozloučil svým: „Adjo“, a řekl: „Vy svině, vy!“ A zmizel. Uběhl dlouhý čas, než zase přišel – ale o tabák už neprosil. Tak byl též třetí dotěra odstraněn, avšak

dost drastickým způsobem, neboť mu ten tovaryš z poloviny naplnil dýmku střelným prachem, což bylo ovšem velmi nerozumné a mohl tak snadno způsobit velké neštěstí.

Co si z toho však mladická nerozvážnost dělá!

Kdyby byl otec býval doma, tak by se takové darebáctví nebylo stalo!

NAŠE LISTÁRNA

Rozloučení s Františkem Karáskem (8. 2. 1934 – 24. 7. 2015)

Možná se někomu bude zdát, že povídání o něm mělo být zveřejněno dříve. Ale všechno má svůj čas. Pro mě a mou rodinu nastal nyní. Čas se znovu rozběhl a my žijeme dál se vzpomínkami.

Stalo se – nestalo? Když mi bratr zavolal brzy ráno, že tatínek odešel, měla jsem pocit, že to nejsem já, komu se to stalo. Odpoledne přece máme za ním jet na návštěvu do nemocnice a týden předtím si

užíval svatbu svého nejmladšího vnuka. Ale realita je neúprosná. Neptá se, co chceme a co ne. Po odeznění největšího žalu a kolotoči úředních vyřizování je čas na vzpomínání.

Odešel člověk. Jak řekl můj bratr při posledním rozloučení – odešel dobrý chlap. Charakterizoval jeho život citátem: „Vším, čím jsem byl, tím jsem byl rád.“ Za sebe bych přidala ještě jeden: „Žít a nechat žít.“ Rozloučili jsme se bez účasti veřejnosti, ale protože byl František Karásek známým občanem Rýmařova,

chceme poslední vzpomínku a rozloučení sdílet se všemi, kdo ho znali a měli rádi, a poděkovat všem za pochopení.

Narodil se 8. února 1934 v Kostelci na Hané, malém městečku u Prostějova, a prožil zde dětství a školní léta. Na měšťanku už chodil v Moravské Třebové, protože se s rodiči a sestrou Ludmilou odstěhovali do Dlouhé Loučky u Moravské Třebové. Sestra zemřela před několika lety. Rodiče byli obyčejní lidé, otec František pracoval jako zedník a později jako kočí v zemědělství. Matka Anežka pracovala rovněž v zemědělství. Pamatuji si je už jen jako dědečka a babičku, které jsme navštěvovali. Bydleli v zemědělské usedlosti s

velkými kachlovými kamny v kuchyni a babička v nich pekla úžasné buchty, které jsme s bratrem pojídali už v autě cestou domů. Zde žil František Karásek do svých 15 let, než odešel na studia. Ve Zlíně (tehdy Gottwaldově) se vyučil zámečnickem a pak vystudoval vyšší průmyslovou školu strojnickou. Prožil obyčejné dětství na vesnici, ale už tehdy i později při studiu projevoval hudební a herecké na-

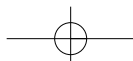
dání. Zpíval, hrál na kytaru, bavil kamarády.

Studium ukončil absolutoriem v roce 1954 a na umístěnkou odešel do Rýmařova, kde pracoval jako technik ve Strojní a traktorové stanici. Jako každý chlap narukoval na vojnu, kde nejen sloužil, ale také hrál a zpíval ve vojenském souboru. Do zálohy odešel jako nadporučík a vrátil se do Rýmařova. Zde se poznal s Ludmilou, tehdy Volkovou. Lásce nikdo neuteče, a tak se v únoru 1959 vzali.

Oba mí rodiče byli a stále jsou pro Rýmařovany známými osobnostmi. Maminka jako porodní asistentka a zdravotní sestra pomohla na svět spoustě dětí a dodnes, když jdeme po ulici, slyším pozdrav a konstatování: „Přivedla jste na svět mého syna, dceru a podívejte, už sami mají děti!“ a hrdé babičky představují vnučátka. Pro mě je to moc hezký pocit.

Po odchodu z STS tatínek pracoval jako technik v Domě pionýrů a mládeže (sídlil v dnešním muzeu), vedl zájmové kroužky s technickým zaměřením a promítal filmy a pohádky pro děti v kinosále. Hlavně si ale vzpomínám na to, že jsme jako děti jezdili s rodiči každý rok na celé prázdniny na letní tábory. Tatínek jako hospodář se staral o žaludky a maminka jako zdravotní sestra o škrábance a bolístky táborníků. A nás děti, žádná protekce, zařadili mezi ostatní do oddílu. Začalo to putovním táborem v Železně, pak se jezdilo na Plumlovskou přehradu a na Novou Ves u Rýmařova.

Jako další zaměstnání si František Karásek zvolil kulturu, ke které měl vždycky blízko. Pracoval na odboru kultury městského národního výboru a po otevření kulturního domu byl jeho prvním ředitelem. Myslím, že v této profesi se našel. Byl u každé akce, do divadla jezdili známí i méně známí umělci, herci, zpěváci a vždy bylo plno. Jen namátkou: zpíval zde Ivo Žídek či Eduard Haken. Vzpomínám na nádherné představení *Drahá máti, milá dcero*, které sama odehrála Stella Zázvorková. Rád se do Rýmařova vracel i zpěvák Pavel Novák. V „kulturáku“ bylo na výběr z různých kurzů pro dospělé, od šití

přes šachy až po tanec, a samozřejmě se pořádaly plesy.

Po odchodu do důchodu se, pokud mu zdraví dovolovalo, věnoval stále zpívání. Další jeho zálibou byla zahrada. Svého času také aktivně hrál v divadelním souboru Mahen. Jeho největší láskou ale byl vždy zpěv. Zpíval od mládí s různými soubory, dechovkami, jazzovými i populárními kapelami. Jako zpěvák nejdéle působil ve skupině Pedagog. Vystupovali na plesech, zábavách, svatbách, letních táborech pro děti, pravidelně hráli v kavárně Avion, kde dnes sídlí lékárna. Po rozpadu skupiny zpíval s dechovou hudbou Taliánka a Podolanka. Pořád ho vidím v typickém postoji s mikrofonem a rozkročenýma nohama. Zpíval opravdu srdcem a posluchači měli rádi jeho charismatický hlas.

A co soukromý život? Nerada používám ošoupané věty a fráze, ale neumím to jinak popsat. Měl s manželkou dvě děti, dcera Šárka se narodila v roce 1959, syn Michal roku 1961. Oba žijeme v Rýmařově. Dočkal se šesti vnoučat a sedmi pravnoučat. Všichni bez rozdílu ho milovali a byl to jejich „děduš“.

Jako jeho dcera se snažím přiblížit život tatínka z pohledu naší rodiny. Pokud si při čtení vzpomenete na Františka jako na člověka, ko-

legu, kamaráda nebo jen letmého známého, je moje snaha úspěšná. Rozloučím se s Vámi, čtenáři, poděkováním za tichou vzpomínku na pana Františka Karásku.

Šárka Kastnerová

Pedagog

Fota: archiv rodiny

Poděkování za letní tábory

Chtěla bych prostřednictvím Rýmařovského horizontu poděkovat ředitelce Střediska volného času Marcelle Pavlové za to, že díky prázdninové činnosti SVČ mají pracující rodiče možnost využít široké nabídky letních příměstských táborů. Moje dcera se zúčastnila pěti těchto táborů a musím s radostí říct, že všechny ji nesmírně bavily, byly plné zážitků a výletů a každý jeden z nich měl výborné vedoucí i ostatní lektory. Děti navštívily např. dinopark ve Vyškově, lanové

centrum v Olomouci, jezírka na Rejvízu a užily si spoustu legrace při dalších aktivitách.

Jmenovitě děkuji všem lektorům: Marcelle Pavlové, Evě Kudlákové, Jakubu Valovi, Tereze Valové, Nele Zothové, Regíně Janské, Michaele Štefelové, Janě Štolfové, Elišce Tauferové, Janě Šandové, Markétě Mlčákové, Kryštofu Pleskému a Petru Němcovi za to, že se tak pěkně starali o naše děti v období letních prázdnin.

Nikola Pohanělová

Užitečná informace

Nové brožury pro spotřebitele k dostání na městském úřadě

Reklamace vyúčtování energií, změna dodavatele nebo stáčení tachometru – to jsou témata, která zajímají nejednoho spotřebitele. Obecně prospěšná společnost dTest vydala několik brožur, které si kladou za cíl informovat spotřebitele o jejich právech, o tom, jak je uplatnit, i o fintách neseriózních prodejců.

Brožura *Jak na koupi ojetého vozu* upozorňuje na rizika při koupi ojetého vozidla, spočívající například ve financování předmětu koupe, stáčení tachometru, uzavírání smluv apod.

Brožura *Jak nespadnout do pastí* je zaměřena na podomní prodej,

předváděcí akce a obsahuje i vzor – odstoupení od kupní smlouvy.

Brožura *Jak se vyznat v energetice* spotřebitele srozumitelným způsobem seznámí s tím, jaké složky tvoří výslednou cenu za dodávku energií, jak uzavírat smlouvu, jak změnit dodavatele energií, jak reklamovat vyúčtování a řadou dalších rad a informací.

Všechny uvedené brožury jsou občanům k dispozici zdarma a až do vyčerpání zásob na kterémkoliv budově městského úřadu na 8. května 48, na náměstí Svobody 5 nebo na náměstí Míru 1.

Mgr. Monika Krykorková, odbor živnostenský úřad

Pozor na falešné kameníky!

Hřbitov je místem piety, posledního odpočinku, místo, kam chodíme vzpomínat na své zesnulé. Místo spočinutí svých blízkých chceme mít pěkně upravené. Přejeme-li si, aby pomník či kamenná deska vydržely po generace, je potřeba k této investici v rádech desetitisíců přistupovat s rozmyslem a po důkladném výběru vhodné firmy.

V žádném případě nedoporučujeme smlouvu sepsávat při prvním setkání na hřbitově! Zejména starší lidé by měli být velmi obezřetní v okamžiku, kdy je kameník osloví z vlastní iniciativy přímo na hřbitově. Jde o velmi rizikový způsob uzavření smlouvy. V poslední době se totiž setkáváme také s osobami, které se za kameníky pouze vydávají a nedisponují přitom patřičným živnostenským oprávněním. Zkušenost s podvodným kameníkem učinily desítky lidí na Vyškovsku a Šumpersku v loňském roce. Ti, kteří podvodníkovi uvěřili, mu na zálohách vyplatili v součtu několik milionů korun na práce, které nikdy neprovedl. V posledních dnech se několik případů objevilo také na Vsetínsku.

Sdružení obrany spotřebitelů
Moravy a Slezska, z.s.
tel.: +420 596 511 252 email: info@sos.msk.cz
fax: +420 596 511 252 poradna@sos.msk.cz

Smlouva uzavřená na hřbitově je smlouvou uzavřenou tzv. mimo obchodní prostory, tedy podobně jako při podomním prodeji či na předváděcí akci. Zákony však spotřebitele v případě smlouvy o dodání věci, která je vyrobena dle individuálních požadavků spotřebitele, zde pomníku s námi zvoleným textem – konkrétními jmény a daty zesnulého, nechrání stejně silně jako při koupi jiného zboží. Od takovéto smlouvy totiž **nelze odstoupit bez udání důvodu a bez sankce do 14 dnů.**

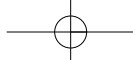
Podnikateli ale zůstaly tzv. **povinnosti informační**, tedy povinnost předat spotřebiteli před uzavřením smlouvy v textové podobě údaje o své totožnosti, o předmětu smlouvy, včetně popisu hlavních vlastností, ceně a způsobu platby, o právech z vadného plnění, zárukách atd. Samozřejmostí by mělo být písemné potvrzení přijetí objednávky. Z praxe našich poraden však víme, že právě ka-

meníci, kteří objíždějí hřbitovy a uzavírají smlouvy tímto způsobem, tato zákonná ustanovení nedodržují. Spotřebitelé pak často nejsou schopni ani identifikovat podnikatele, se kterým smlouvu uzavřeli.

Setkali jsme se i s případem, kdy spotřebitelka po nezávazném rozhovoru s kameníkem na hřbitově očekávala vypracování konkrétní nabídky, kterou by mohla přijmout, či odmítnout. Místo toho přišlo nemilé překvapení. Kameník neváhal a ještě týž den bez jejího vědomí a bez vědomí správy hřbitova hrob rozboural.

Rada SOS MaS zní, nedávejte se s pochybnými kameníky na hřbitovech vůbec do hrovu!

A jak si tedy vybrat dobrého kameníka? Rozhodně bychom se měli obracet pouze na zavedené a známé firmy. Nejlepší cestou je poptat se ve svém okolí na reference – zeptat se sousedů nebo přátel na jejich zkušenosti. Pak požádat několik kameníctví o nabídku a neváhat přitom navštívit jejich provozovnu nebo dílnu. Tato zkušenost mnohé napoví.

Pozor, nabídky se zpravidla liší nejen cenou, ale také termínem zhotovení, výběrem a kvalitou kamene nebo zpracováním náhrobku a poskytnutou zárukou! Nabídky je nutné pečlivě porovnávat z více hledisek a teprve potom oslovit vybrané kamenictví. **Nerozhodovat se pouze na základě ceny!** Výroba nového po-

mníku není levnou záležitostí.

Vždy je nutné trvat na podrobné písemné smlouvě, která bude obsahovat minimálně: místo stavby náhrobku, vybraný druh a barvu kamene, nákres s rozměry náhrobku, nápis a jeho barvu, velikost a druh písma a samozřejmě objednaný text, termín dodání

a celkovou cenu s vyznačením poskytnuté záruky. Případnou zálohu doporučujeme předávat pouze osobně v provozovně zavedené firmy odpovědnému pracovníkovi a oproti řádnému dokladu. *Marcela Reichelová, předsedkyně Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, z. s.*

Pozoruhodná místa na Rýmařovsku - 8. část

V našem regionu je mnoho malebných míst, významných památek i překrásných přírodních scenérií. Pro letošní soutěž jsme vybrali čtrnáct z nich. Mnoho z vás, čtenářů, si teď asi řekne, že uhádnout je bude jednoduché, vždyť kdo by neznal třeba Rešovské vodopády, rozhlednu v Nové Vsi či skalní masiv na Rabštejně. Ale opak bude pravdou. Vybrali jsme méně známá přírodní zákoutí a pozoruhodná místa, která byste v internetových fotogaleriích možná nenašli. Do našeho okruhu jsme nad rámec Rýmařovska tentokrát zařadili i Karlovo Studánku a její okolí.

Připomeňte si čtrnáct zajímavostí našeho regionu prostřednictvím soutěže a nechte se třeba inspirovat k výletu. Všem soutěžícím přejeme nejen příjemné zážitky při putování jesenickou přírodou a Rýmařovskem, ale také úspěch v soutěži při poznávání jednotlivých zadání.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 14 s fotografií vyjde v RH č. 23/2015 v pátek 18. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do 7. ledna 2016. Jména výherců budou uveřejněna 15. ledna 2016 v prvním vydání RH příštího roku. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 8

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefon

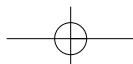
.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

.....

Sport

Jubilejní ročník Rýmařovské padesátky poznamenala tragická událost

První zářijová sobota (5. 9.), ač vlídností počasí právě neoplývala, přilákala na jubilejní čtyřicátý ročník Rýmařovské padesátky – Memoriál MUDr. Zdenka Němečka víc než 250 turistů. Start byl u Střediska volného času v Rýmařově a cíl v areálu westernové školy v Janovicích.

Oproti loňskému ročníku se do přírody vydalo o třiadvacet účastníků více. Pěší turisté měli na výběr z pěti tras o délkách 5, 15, 25, 35 a 50 km. Vyrázilo na ně celkem sto dvacet šest pěších, z toho 34 mužů, 54 žen a 38 dětí. Nejdelší, padesátikilometrovou trasu, která vedla přes Alfrédovu chatu, Ověčárnu, Karlov a Vyhliďku v Nové Vsi, absolvovalo šest turistů, mezi nimi dva z Polska. Na výšlap o délce pětadvaceti kilometrů si troufli čtyři, pětadvacet kilometrů zvládlo dvadva, patnáct kilometrů třiaosmdesát a na nejkratší pětikilometrovou trať vyrazilo jedenáct turistů, převážně rodičů s dětmi.

Cykloturisté vyjeli na tratě o délkách 62, 42, 30 a 15 kilometrů. Původně plánovaná trasa dlouhá 65 kilometrů, vedoucí do Dolní Libiny a Bedřichova, musela být na poslední chvíli změněna kvůli rekonstrukci jedné z komunikací. Organizátoři proto zvolili model loňských tras. Vyjelo na ně 69 mužů, 40 žen a 20 dětí. Nejdelší trasa vedla na Kamennou horu, Rabštejn, Hvězdu, Skřítek, Jesenickou magistrálu, Alfrédku, Mravencovku, Vyhliďku na Nové Vsi a přes Dolní Moravici zpět do Rýmařova. Trať o délce 42 km zvládlo osmatřicet, 30 km pětadvacet a 15 km patnáct cyklistů.

Kromě místních se Padesátky zúčastnili také turisté z Třemešné, Bzence, Bruntálu, Přerova, Olomouce, Zbýšova u Brna, Libiny, Babic, Šumperku, Krnova, Povážské Bystrice, Bratislavy a polského Prudniku. Nejstaršími pěšími účastníky byli Vlasta Gromusová z Libiny (1954) a Radovan Desnoška z Olomouce (1952), mezi cyklisty byl nejstarší Ladislav Urban z Rýmařova (1935).

Organizátoři děkují za spolupráci při zajištění 40. ročníku Rýmařovské

padesátky MUDr. Stanislavu Mácovi a také Rýmařovské pekárně. Během Rýmařovské padesátky odstartoval zároveň oblíbený Rýmařovský desetiboj, ve kterém se amatérští sportovní nadšenci utkají v běhu, střelbě, kužkách, plavání, běhu na lyžích, stolním tenise, vrhu koulí a skoku dalekém. Smutnou tečkou čtyřicátého ročníku Rýmařovské padesátky byl kolaps pětadesátiletého cyklisty, kterého doslova několik metrů od cíle před areálem westernové školy v Janovicích postihlo selhání srdeční činnosti. Podle tiskového mluvčího Zdravotnické záchranné služby Moravskoslezského kraje PhDr. Lukáše Humpla se ani přes okamžitou pomoc laických záchránců a maximální úsilí profesionálních záchranářů u cyklisty nepodařilo obnovit životní funkce a lékař musel nakonec konstatovat smrt pacienta. JiKo

Kontrolní stanoviště U Škaredé jedle Fota: redakce a Eva Navarová

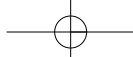
Dramatické utkání přineslo Jiskře těsné vítězství nad Baníkem

Ve čtvrtek 27. srpna v rámci 2. kola poháru FAČR, který nese název MOL Cup, přivítalo mužstvo Jiskry Rýmařov ligový Baník Ostrava. Kdo se pohybuje ve fotbalovém prostředí, ví, že utkání s ligovým mužstvem je pro každého fotbalistu i fanouška svátkem. To se potvrdilo ještě před prvním výkopem, protože už hodinu před utkáním byl stadión Jiskry z poloviny zaplněn. Nakonec zápas mezi „Davidem a Goliášem“ sledovaly téměř dva tisíce lidí a ti, kdo přišli, určitě nelitovali.

Úvod utkání vyšel lépe favorizovaným hostům, kteří měli míč víc na kopačkách. Poprvé o sobě dali vědět ve 3. minutě nebezpečnou střelou Mišáka. V 5. minutě si naši připsali první rohový kop zápasu, se kterým si ale obrana Baníku poradila. V 10. minutě se ke střele z 20 metrů napřáhl ghanský Francis Narh a pěknou střelou poslal hosty do vedení. Nadále byl Baník lepším mužstvem a zejména střelec úvodní branky hýřil aktivitou a dělal naší obraně problémy. Hosté měli několik slibných šancí, ale střelceky se prosadit nedokázali.

Ve 27. minutě naše mužstvo zahrálo další rohový kop, na vzdálenější ty-

či se objevil volný Horák a hlavou překvapivě vyrovnal. Radost však netrvala dlouho. Až příliš prostoru měl před pokutovým územím hostující Daniel Holzer a technickou střelou poslal Baník opět do vedení. Aktivita hostů postupem času opadla a příležitosti ke vstřelení branky už tolik neměli. V závěru poločasu to mohlo být zase radostnější, když se před brankou opět objevil osamocený Horák, ale se svou šancí naložil bídne. Druhý poločas byl úplně jiný. Naši hráči do něho vlétli aktivně a evidentně „spící“ hosty zaskočili. Ve 47. minutě střelil Michal Furik nebezpečně těsně nad a ve 49. minutě už bylo vyrovnáno. Napadání rozehrávky na hostující půlce se vyplatilo, po rizikové nahrávce gólmána Šroma a za přispění obránce se k míči dostal „dorostenec“ Tomeček a střelou potrestal špatné postavení hostujícího brankáře. Vyrovnávací branka probudila i domácí fanoušky a vlila novou krev do žil našim hráčům.

Od této chvíle měla hra spád a šance se přelévaly z jedné strany na druhou. K obratu v utkání mohlo dojít v 57. minutě, kdy se na Ondrušskou dvakrát zahravaný přímý volný kop dostal míč k výborně hrajícímu Kučerovi, ale jeho střelu domácí obránci blokovali na roh. Naše mužstvo ovšem bylo aktivnější a bojovnější. V 70. minutě se po pravé straně uvolnil Michal Furik a zpětně nahrál Tomečkovi, který vybědnu ke střele Radka Němce. Bohužel těsně vedle tyče. V 72. minutě se zase po levé straně dostal do šance Radek Němec, jehož ale na hranici malého vápna nedovoleně zastavil hostující obránce. Následoval pokutový kop! K němu se postavil nejzkušenější hráč domácího celku Tomáš Šupák a s přehledem skóroval. Bohužel radost netrvala dlouho a hostující Jakub Šašinka v 77. minutě přízemní střelou k tyči vyrovnal na 3:3.

V 80. minutě se skóre opět změnilo. Míč se z rychlé rozehrávky dostal za půlící čarou u pomezí čáry k Šupákovi. Ten nachytal hostujícího brankáře „na hruškách“ a dalekonosným lobem poslal naše mužstvo do vedení. Závěr utkání patřil hostům, kteří všechny síly poslali do útoku a vytvořili si několik slibných šancí. Domácí však podržel pozorný Kameník v brance. Po pětiminutovém nastavení rozhodčí utkání ukončil a historický úspěch domácího mužstva byl na světě.

Porazit ligové mužstvo před skvělým publikem se nepodaří každý den a hráči si po právu vychutnali závěrečnou děkovačku před domácími fanoušky, kteří zejména ve druhém poločase vyburcovali naše mužstvo k historickému výkonu, jež následně zprostředkovala veškerá média

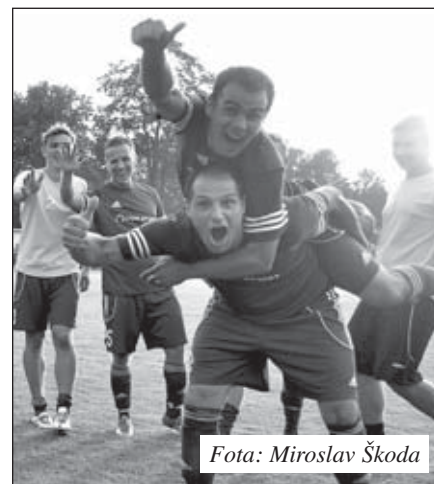

v republice. Výsledek však nekvihovali hostující fanoušci a někteří jedinci se na konci utkání rozhodli si to se „svými“ hráči vyřukat přímo na hřišti. Situaci musela řešit za přispění pořadatelské služby i Policie ČR, která během pár minut emoce zklidnila.

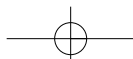
Trenér Jiskry Milan Furik byl po zápase hrdý na svůj tým. „Baníku je mi trochu líto. Mezi našimi fanoušky je i mnoho těch, kteří fandí právě Baníku. Je neodmyslitelně spojen s naším regionem. Bohužel je ale patrné, že tam asi není momentálně vše v pořádku. Dali jsme sice trochu šťastné branky, což ale v takových zápasech potřebujete. Fotbal je krásná hra a my jsme se přesvědčili, že i zázraky jsou v ní možné. Na tuhle výhru se v Rýmařově dlouho nezapomene,“ zhodnotil utkání trenér domácího mužstva.

V následujícím 3. kole, které je na programu ve středu 23. září, přivítáme účastníka 2. ligy MFK Karvinou. Bohatou fotogalerii a záznam z utkání naleznete na stránkách klubu www.jiskrarmarov.com.

Sestava domácího mužstva: Petr Kameník, Jakub Harazin, Pavel Kučera, Tomáš Němec (66' David Furik), Zdeněk Horák, Jiří Furik, Michal Furik, Radek Němec, Tomáš Šupák (86' Miroslav Pavlát), Josef Tomeček (90+3' Jiří Tlapal), Pavel Ondruška. Kamil Furik

Fota: Miroslav Škoda

Český pohár 2015 ovládli kuželkáři hrající za Břidličnou

V sobotu 5. září se v Bohumíně uskutečnil poslední turnaj tělesně postižených kuželkářů v rámci Českého poháru 2015, kterého se zúčastnilo sedmatřicet hráčů z celé České republiky. Hráčům zastupujícím barvy Břidličné se opět dařilo. V kategorii TP zazářil Zdeněk Dočkálek, který výkonem 523 shozených kolků bohumínský turnaj ve své kategorii vyhrál. Jiří Polášek v kategorii LP1 získal stříbro výkonem 379 kolků a páté místo na bohumínské dráze obsadil v kategorii LP2 Ivo Mrhal s 380 shozenými kolků.

Celkové výsledky Českého poháru 2015

TP

1. Zdeněk Dočkálek	Břidličná (65 bodů)
2. Bohumil Kocurek	Břidličná (49 bodů)
3. Miroslav Grebenář	Břidličná (42 bodů)

LP1

1. Petr Kumstát	Blansko (70 bodů)
2. Jiří Polášek	Břidličná (63 bodů)
3. Stanislav Haiser	Opava (42 bodů)

LP2

1. Ivo Mrhal	Břidličná (58 bodů)
2. Jan Šmerda	Blansko (54 bodů)
3. Jan Brázda	Ostrava (42 bodů)

Zdeněk Dočkálek děkuje Jiřímu Ondrákovi a Pavlu Gerhardovi za to, že jej po celý rok sponzorsky podporovali.

V neděli 13. prosince se v Opavě uskuteční Mistrovství České republiky tělesně postižených kuželkářů, na něž se z našich hráčů nominovali Miroslav Grebenář, Bohumil Kocurek, Jiří Polášek, Ivo Mrhal a Zdeněk Dočkálek.

JiKo

Foto: archiv Zdeňka Dočkáalka

Čchi-kung pro zdraví – 3. část

Čchi-kung Orel v hnízdě

V současné době se na celém světě vyučují tisíce stylů čchi-kung, které se odlišují mírou propracovanosti a potencionálními přínosy. Některé styly se skládají jen z krátké řady několika pohybů (například Osm kusů brokáty), a jejich přínos je proto limitovaný. Naproti tomu jiné styly zahrnují nejen pohyby, postoje a trénink mysli, ale i vlastní práci s energií (například techniky přímého čerpání energie, vědomého rozmístování energie v těle, posilání energie na dálku nebo třeba léčivé pomoci čchi). Právě do této skupiny patří styl Orel v hnízdě, který v České republice vyučuje od roku 1997 jeho původní mistr Ješe Gyatso. Od roku 2011 se tento styl čchi-kung vyučuje i v Rýmařově. Cvičení Orla v hnízdě již přineslo užitek mnoha lidem v mnoha směrech.

Přínos systému čchi-kung pro člověka

Přínos existuje v několika úrovních. Cvičení čchi-kung léčí řadu fyzických onemocnění a významně ovlivňuje psychiku. Pomáhá při všech problémech, jejichž společným jmenovatelem je stres nebo které mají psychické příčiny – tzv. psychosomatické nemoci. Mezi ně patří například poruchy zažívání, migréna, poruchy oběhového systému, vysoký krevní tlak, nespavost, deprese a další. Cvičení příznivě působí i na imunitu a ovlivňuje choroby, které pocházejí z její nedostatečné funkce. Velmi dobré jsou například výsledky při léčbě chronického únavového syndromu, ale i u problémů, s nimiž se lidé obracejí na psychologa či psychiatra. Pro mnoho lidí je zcela novou zkušeností a překvapivým zážitkem už to, že se zklidní, vnímají své tělo, leccos si v sobě vyjasní či utřídí a naučí se relaxovat.

Pro koho je čchi-kung vhodný

Cvičení čchi-kung je vhodné pro mladé lidi i starší generaci, pro fyzicky více, ale i méně zdatné, pro lidi s tělesným omezením (existují i cviky vle-

že či vsedě) či psychickými obtížemi (různými druhy fobií apod.). Nejpčetněji je na pravidelných kurzech či seminářích zastoupena střední generace – podle tradiční čínské medicíny by měl po 40. roce věku čchi-kung cvičit každý, protože jsme „zasazení“ současným hektickým a nezdravým stylem, což se odráží na našem zdraví. Pro starší lidi je čchi-kung významným faktorem zkvalitnění a prodloužení aktivního života.

Co čeká začínajícího studenta

V čchi-kung pracujeme s pohyby a postoji. Na úplném začátku se každý student musí naučit příslušné pohyby, které jsou seřazeny tak, aby postupně a systematicky prohlubovaly uvolnění. Pohyby vedou k uvolnění, vnímání vlastního těla, hospodaření s energií, odstranění energetických bloků a zlepšení zdraví. Postoje posílí tělo,lepší proudění energie a zvětší energetickou kapacitu těla. Další nesmírně důležitou částí je práce s myslí. Koncentrační cvičení pomůže člověku v poznání sebe sama. Styl Orel v hnízdě je navíc obohacen o řadu podpůrných cvičení, která řeší nejběžnější obtíže na úrovni těla.

Pokrok a vývoj

Neexistuje žádný univerzální recept, kolik času denně strávit cvičením, každý má jiné možnosti. Doporučuje se alespoň 30 minut denně nebo dvakrát, třikrát týdně. Velmi důležité je, aby na začátku pracoval student pod vedením mistra nebo instruktora, jakmile získá základní správné návyky, pokouší se je přenést do běžného života. Výsledky se dostávají postupně, u každého člověka různým tempem a různým způsobem. Aby výsledky byly viditelné a trvalé, je potřeba cvičit pravidelně, správně a hlavně u cvičení vytrvat, nejlépe celý život.

Lydie Švédíková, instruktorka čchi-kung

(Použitá literatura: Čerpáno ze stránek mezinárodní společnosti čchi-kung Bodhidharma: www.orelvhnizde.cz)

Přijďte si zacvičit

Cvičím, cvičíš, cvičíme

Potřebuješ vytvarovat postavu, zhubnout nebo se chceš „jen“ cítit dobře a zlepšit náladu? Ať je tvá motivace jakákoli (popřípadě vážne), připoj se k pravidelnému cvičení oddílu Sport pro všechny TJ Jiskra Rýmařov. Začínáme 15. září.

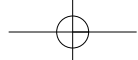
Pohyb dětem – zdravě & hravě

Cvičení rodičů s dětmi zahrnuje jednoduché pohybové aktivity doplněné básničkami a říkankami, hry v kolektivu, zdokonalování dovedností na náradí, hru s balónem, lezení tunelem, motorické dráhy apod. Začínáme 17. září.

Alena Jurášová,

Sport pro všechny, Jiskra Rýmařov

Cvičení	kalanetika pilates	aerobic bodyforming	cvičení rodičů s dětmi
Kdy	úterý, čtvrtek	středa	čtvrtek
V kolik	18:00–19:00	18:00–19:00	16:30 – 17:30
Kde	tělocvična 1. máje	tělocvična Národní	tělocvična Národní
Instruktor	Ondrašíková Irena Bálková Marta	Dobrevová Petra Továrková Andrea	Štefková Lenka Klementová Ivana

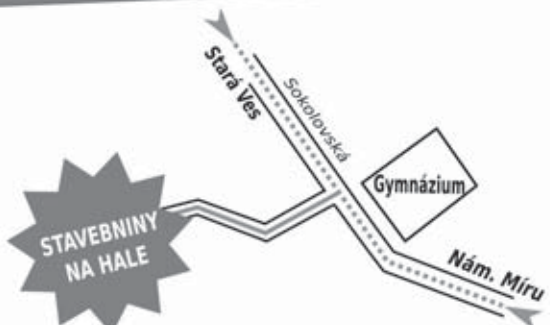
STAVEBNINY NA HALE

**NOVĚ
OTEVŘENO
od 15.9.**

Rýmařov

- ➔ Nové stavebniny na ulici Sokolovská
Naproti Gymnázia
- ➔ Široký výběr stavebních a dekorativních
materiálů (ozdobné kamínky atd.)
- ➔ Mimo otevírací dobu jsme k dispozici
na zavolání
- ➔ Vždy osobitý přístup k zákazníkovi
- ➔ Přijímáme objednávky na zboží, které není skladem

Otevírací doba

Po - Pá: 7:00 - 17:00

So: 7:00 - 12:00

Mimo otevírací dobu na zavolání

Těšíme se na Vaši návštěvu

✉ nahale.rymarov@seznam.cz

fb facebook.com/StavebninyNaHaleRymarov

+420 736 261 149

+420 604 480 197

STAVEBNÍ A OBCHODNÍ ČINNOST
Antonín Václavík

Office: Rýmařovská 59, 793 42
Janovice u Rýmařova
Tel.: 554 213 161
Mobil: 737 242 977
E-mail: w.vaclavik@seznam.cz
Web: www.vitreaoakno.cz

- * Výroba předokenních rolet
- * Výroba předokenních žaluzií
- * Výroba sekčních i rolovacích vrat

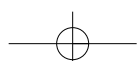

Elektrické ovládání SOMFI

Dále nabízíme

- Zastínění zimních zahrad
- Markýzy
- Zasklívání balkonů a lodžii
- Bezpečnostní dveře

**Montáž plastových oken a dveří GEALAN
od největšího výrobce v ČR BOHEMIA OKNO
Bezkonkurenční ceny**

MOTOCROSS

HORNÍ MĚSTO na Josefce MORAVSKÉ DRAPÁK

Kategorie: MX1 HOBBY
MX2 HOBBY
VETERÁN A
VETERÁN B
PROFI
PITBIKE OPEN
DĚTI

 Obec Horní Město
Horymas SK spol. sr.o.
Farma Dobřeňov s.r.o.
Agroslužby ČERNÍČEK
Strojírna ČERVINKA
Zemní práce Jaroslav Palys
Autodoprava Evžen Kroutil
KJ-IZOL Pavel Krajcar
Autodoprava Jana Holešová

SOBOTA 3.10.2015

tréninky od 9:00 hod
hlavní závod od 12:30 hod
občerstvení zajištěno
večerní zábava s živou muzikou (v případě dobrého počasí)

KJ-IZOL

KJ-IZOL

HoMe Motoklub AČR HORNÍ MĚSTO info: 777 080 195, www.facebook.com/homemotoklubhornimesto

vše pro Vaše kroky v přírodě

Outdoor^s

Nízká celoroční **obuv se slevou**
Každý si vybere, máme veliký výběr.

AKCE -20% akce trvá od 1.9. do 20.9.

Sleva až -60% na letní obuv a kde?
Prodejna SAM,
náměstí Míru 15, Rýmařov
Vyber si boty se slevou -20 až -60%
www.outdoors-store.cz

toto je plocha pro Vaši reklamu 1/4 A4

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4 barevné obálky.....4 400 Kč
1/2 strany A4 barevné obálky 2 200 Kč
1/4 strany A4 barevné obálky.....1 100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4 2 000 Kč
1/2 strany A4 1 000 Kč
1/4 strany A4 500 Kč
1/6 strany A4 350 Kč

1/4 A4

toto je plocha pro Vaši reklamu

Redakce